VĂN HÓA

CƠ QUAN CỦA BỘ VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH

NĂM THỨ 69

THỨ SÁU

29.5.2026 (13.4 Bính Ngọ)

Số 64 (4355)

www.baovanhoa.vn

Email: baovanhoa@fpt.vn

TỔNG BÍ THƯ, CHỦ TỊCH NƯỚC TÔ LÂM HỘI ĐÀM VỚI THỦ TƯỚNG THÁI LAN ANUTIN CHARNVIRAKUL:

Tăng cường giao lưu nhân dân, hợp tác văn hóa, giáo dục và du lịch...

[3]

Tình quân dân "gieo" giữa mùa gặt

[4]

Lực lượng vũ trang và dân quân xã Hưng Nguyên Nam (Nghệ An) giúp những gia đình khó khăn gặt, vận chuyển lúa trong mùa thu hoạch Ảnh: P.NGÂN

VĂN HÓA & **SUY NGẪM**

Không phải là "chuyện nhỏ"

● **TS PHAN THANH HẢI**

Trong một thế giới ngày càng hội nhập sâu rộng, nơi mỗi quốc gia đều nỗ lực khẳng định "bản sắc mềm" của mình bằng văn hóa, hình ảnh và biểu tượng, câu chuyện về quốc phục và lễ phục không còn là một vấn đề mang tính hình thức hay hoài niệm. Nó trở thành một biểu hiện cụ thể của ý thức dân tộc, của năng lực tự định vị mình trong dòng chảy toàn cầu.

(Xem tiếp trang 2)

"Xây dựng Thái Nguyên trở thành trung tâm văn hóa đặc sắc của vùng Việt Bắc"

[8]

Tu bổ mới không thể có màu sắc cổ xưa

[9]

Lắng nghe để đo hạnh phúc của người dân

[5]

Trang trọng lễ bàn giao hài cốt liệt sĩ quân tình nguyện và chuyên gia Việt Nam tại Lào

Sáng qua 28.5, Đảng bộ, chính quyền và nhân dân tỉnh Sekong (nước Cộng hòa Dân chủ Nhân dân Lào) đã trang trọng tổ chức Lễ tiễn và bàn giao hài cốt liệt sĩ quân tình nguyện và chuyên gia Việt Nam về nước. Trong không khí trang nghiêm, xúc động, các đại biểu thành kính dâng hương, dành phút mặc niệm tưởng nhớ công lao to lớn của các Anh hùng liệt sĩ quân tình nguyện và chuyên gia Việt Nam đã anh dũng hy sinh trên đất bạn Lào.

Phát biểu tại buổi lễ, Phó Chủ tịch Thường trực UBND tỉnh Quảng Ngãi Y Ngọc nhấn mạnh, trong những năm tháng chiến tranh gian khổ, cán bộ, chiến sĩ quân tình nguyện và chuyên gia Việt Nam đã kề vai sát cánh cùng quân và dân Lào chiến đấu chống kẻ thù chung. Nhiều đồng chí đã mãi mãi nằm lại nơi núi rừng, bản làng của đất nước Lào tươi đẹp. Máu của các liệt sĩ Việt Nam hòa cùng máu đào của các chiến sĩ Lào đã vun đắp nên mối quan hệ hữu nghị vĩ đại, đoàn kết đặc biệt và hợp tác toàn diện Việt Nam - Lào; mối quan hệ thủy chung, son sắt, trong sáng và hiếm có trên thế giới.

Theo Phó Chủ tịch Thường trực UBND tỉnh Y Ngọc, công tác tìm kiếm, quy tập và hồi hương hài cốt liệt sĩ không chỉ là nhiệm vụ chính trị thiêng liêng mà còn là trách nhiệm, đạo lý và tình cảm của thế hệ hôm nay đối với những người đã hy sinh vì hòa bình, độc lập và hạnh phúc của nhân dân hai nước. Lãnh đạo tỉnh Quảng Ngãi cũng bày tỏ lòng cảm ơn sâu sắc tới Đảng, Nhà nước, Ban Công tác đặc biệt Chính phủ Lào; lãnh đạo, Ban Công tác đặc biệt các tỉnh Sekong, Champasak, Attapeu cùng toàn thể nhân dân ba tỉnh Nam Lào đã luôn đồng hành, hỗ trợ chí tình, chí nghĩa trong hành trình tìm kiếm và đưa các anh hùng liệt sĩ trở về quê hương.

Mùa khô 2025 - 2026, với sự nỗ lực của cán bộ, chiến sĩ Đội K53 tỉnh Quảng Ngãi (Bộ CHQS tỉnh) cùng sự phối hợp, giúp đỡ tận tình của Đảng bộ, chính quyền, lực lượng vũ trang và nhân dân ba tỉnh Nam Lào, Đội K53 tỉnh Quảng Ngãi đã tìm kiếm, quy tập được 10 hài cốt liệt sĩ. Tại buổi lễ, lãnh đạo tỉnh Quảng Ngãi kính cẩn đón nhận hài cốt các liệt sĩ để đưa các anh trở về với Tổ quốc Việt Nam sau nhiều năm nằm lại trên đất bạn Lào.

NHƯ ĐỒNG

Không phải...

(Tiếp theo trang 1)

Thế nhưng, có một điều rất đáng suy ngẫm: Một dân tộc với lịch sử hàng nghìn năm, một nền văn hiến lâu đời và rực rỡ như Việt Nam, lại vẫn chưa có một sự thống nhất rõ ràng, chính thức và thuyết phục về quốc phục và lễ phục. Đây không phải là "chuyện nhỏ". Ngược lại, đó là một khoảng trống cần được nhìn nhận nghiêm túc.

Trên thế giới, không phải quốc gia nào cũng có quy định pháp lý cụ thể về "quốc phục", nhưng hầu như quốc gia nào cũng có một loại trang phục truyền thống được cộng đồng mặc nhiên thừa nhận như biểu tượng văn hóa. Nhắc đến Nhật Bản, người ta nghĩ ngay đến Kimono; với Hàn Quốc là Hanbok; với Ấn Độ là Sari; với Scotland là Kilt; với Indonesia là Kebaya… Những trang phục ấy không chỉ tồn tại trong bảo tàng hay lễ hội, mà vẫn sống trong đời sống đương đại, đặc biệt trong các nghi lễ, sự kiện ngoại giao, các dịp trọng đại quốc gia.

Việt Nam, thực ra, không phải là ngoại lệ. Chúng ta có áo dài. Và nói một cách công bằng, áo dài chính là quốc phục, theo đúng nghĩa văn hóa và lịch sử của từ này. Từ thế kỷ XVII, đặc biệt với sự định chế trang phục dưới thời chúa Nguyễn Phúc Khoát năm 1744, rồi đến các cải cách của triều Nguyễn dưới thời vua Minh Mạng trong nửa đầu thế kỷ XIX, chiếc áo dài ngũ thân đã trở thành loại trang phục phổ biến, mang tính thống nhất cho cư dân trên toàn cõi. Đó không chỉ là một lựa chọn thẩm mỹ, mà còn là một tuyên ngôn văn hóa của một quốc gia độc lập, có chủ quyền, có bản sắc riêng biệt.

Áo dài ngũ thân, với cấu trúc năm thân áo, năm hàng cúc, với hệ thống biểu tượng gắn với "ngũ thường" (Nhân - Lễ - Nghĩa - Trí - Tín) và "ngũ luân", không chỉ là trang phục, mà còn là một "văn bản văn hóa". Nó phản ánh quan niệm về con người, về xã hội, về trật tự và đạo lý của người Việt. Quan trọng hơn, đó là một loại trang phục rất Việt Nam: Kín đáo mà thanh lịch, giản dị mà tinh tế, phù hợp với khí hậu, với vóc dáng, với tâm lý và lối sống của người Việt qua nhiều thế kỷ. Ngay cả trong giai đoạn cận đại, khi Âu phục du nhập mạnh mẽ, áo dài vẫn không biến mất. Ngược lại, nó được giữ lại như một biểu tượng, thậm chí được gọi thẳng là "quốc phục" để phân biệt với trang phục phương Tây. Vậy tại sao, đến hôm nay, chúng ta vẫn còn băn khoăn đi tìm quốc phục? Câu chuyện trở nên phức tạp hơn khi chuyển sang khái niệm lễ phục. Nếu quốc phục mang tính biểu tượng và văn hóa, thì lễ phục lại mang tính quy phạm và pháp lý rõ ràng hơn.

Trong lịch sử Việt Nam, đặc biệt dưới triều Nguyễn, chế độ lễ phục cũng từng đạt đến mức hoàn chỉnh. Bộ điển chế như Khâm định Đại Nam hội điển sự lệ *đã quy định chi tiết về trang phục cho từng loại nghi lễ: quan, hôn, tang, tế. Một chế độ "y quan rực rỡ" không chỉ thể hiện tính trật tự của xã hội mà còn là biểu hiện của một quốc gia văn hiến và tự chủ. Thế nhưng, sau năm 1945, hệ thống này bị đứt gãy. Trong bối cảnh lịch sử đặc biệt, việc giản lược nghi lễ và trang phục là điều dễ hiểu. Tuy nhiên, khi đất nước đã bước sang giai đoạn phát triển mới, câu chuyện về lễ phục lại chưa được khôi phục một cách tương xứng.*

Đặt trong bối cảnh hiện nay, khi văn hóa ngày càng trở thành một nguồn lực phát triển, một "quyền lực mềm" quan trọng trong quan hệ quốc tế, thì việc xác lập rõ ràng quốc phục và lễ phục không chỉ là nhu cầu văn hóa, mà còn là yêu cầu chiến lược. Một quốc gia muốn được nhận diện trên bản đồ thế giới không chỉ bằng kinh tế hay chính trị, mà còn bằng hình ảnh văn hóa. Và trang phục, với tính trực quan và khả năng lan tỏa mạnh mẽ, chính là một trong những phương tiện hiệu quả nhất.

Việt Nam đã có sẵn nền tảng đó: Áo dài. Vấn đề không phải là đi tìm một quốc phục mới, mà là nhìn nhận lại, khẳng định lại và chuẩn hóa những gì chúng ta đã có. Điều này bao gồm việc nghiên cứu, xác định rõ các tiêu chí về kiểu dáng, màu sắc, chất liệu, hoa văn, phụ kiện… để áo dài có thể được sử dụng như một lễ phục chính thức trong các nghi lễ cấp nhà nước, các sự kiện ngoại giao, các dịp trọng đại. Quan trọng hơn, cần có sự đồng thuận xã hội và một quyết tâm chính sách đủ mạnh. Quốc phục không thể được "ban hành" một cách hành chính đơn thuần, nhưng lễ phục thì hoàn toàn có thể và cần phải có quy định cụ thể.

Việc từng bước đưa áo dài, cho cả nam và nữ, trở thành lễ phục trong các nghi lễ chính thức không chỉ góp phần khôi phục một truyền thống đã bị gián đoạn, mà còn tạo ra một hình ảnh nhất quán, trang trọng và giàu bản sắc cho Việt Nam trong mắt bạn bè quốc tế. Một dân tộc có lịch sử hàng nghìn năm không thể thiếu biểu tượng văn hóa của chính mình. Một quốc gia đang hội nhập sâu rộng càng không thể mờ nhạt về bản sắc. ■

Đồng Tháp phấn đấu số hóa 100% di sản văn hóa

Đồng Tháp đặt mục tiêu xây dựng và phát triển hệ sinh thái văn hóa số hiện đại nhằm đổi mới phương thức quản lý, bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa; nâng cao khả năng tiếp cận, thụ hưởng văn hóa của người dân, góp phần phát triển kinh tế số và xã hội số.

Đây là nội dung được nhấn mạnh trong Kế hoạch triển khai Đề án "Chuyển đổi số trong lĩnh vực văn hóa đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045" do UBND tỉnh Đồng Tháp vừa ban hành. Theo đó, từ nay đến năm 2030, Đồng Tháp phấn đấu 100% di sản văn hóa đã được số hóa được chuẩn hóa dữ liệu theo khung chuẩn quốc gia và chia sẻ theo quy định; 80% di sản văn hóa số có mã định danh để xác lập quyền sở hữu, kiểm soát khai thác, khuyến khích người dân, tổ chức, doanh nghiệp xác định mã định danh, quyền sở hữu để thúc đẩy thị trường; 100% di tích quốc gia đặc biệt, bảo vật quốc gia, các di sản trong Danh mục di sản văn hóa phi vật thể quốc gia của địa phương được số hóa và ứng dụng trên các nền tảng số…

Phấn đấu đưa vào xây dựng và vận hành bảo tàng số, thư viện số, hệ thống trưng bày, triển lãm trực tuyến; kết nối, chia sẻ dữ liệu trong mạng lưới thư viện, bảo tàng trong cả nước; xây dựng hệ thống thuyết minh tự động, tham quan thực tế ảo (VR/AR), bản đồ số du lịch đối với các khu, điểm du lịch sinh thái tiêu biểu của tỉnh, trọng tâm là Vườn quốc gia Tràm Chim và Khu du lịch sinh thái Gáo Giồng. Hình thành các sản phẩm văn hóa số đặc trưng của tỉnh gắn với phát triển du lịch thông minh và quảng bá hình ảnh địa phương trên môi trường số. Tầm nhìn đến năm 2045 phát triển công nghiệp văn hóa số trở thành một trong những động lực phát triển kinh tế quan trọng của tỉnh.

HOÀNG HẢI

Hà Nội dự kiến thu phí phương tiện cá nhân vào vành đai I từ đầu năm 2028

UBND TP Hà Nội đang lấy ý kiến về dự thảo Nghị quyết quy định chính sách phát triển vận tải; áp dụng công nghệ cao trong quản lý, điều hành hệ thống giao thông vận tải; hạn chế phương tiện giao thông cá nhân vào khu vực trung tâm trên địa bàn thành phố.

Dự thảo dành một chương cho nội dung hạn chế phương tiện cá nhân và thu phí chống ùn tắc. TP Hà Nội dự kiến lộ trình thu phí đối với phương tiện cơ giới đường bộ lưu thông vào nội đô nhằm góp phần giảm ùn tắc và ô nhiễm môi trường cụ thể như sau: Khu vực trong vành đai I thực hiện từ ngày 1.1.2028; trong vành đai II từ ngày 1.1.2030 và trong vành đai III từ ngày 1.1.2032. UBND TP Hà Nội cho rằng nội đô thành phố đang chịu áp lực lớn về giao thông do số lượng phương tiện cơ giới cá nhân tăng nhanh, trong khi quỹ đất dành cho giao thông còn hạn chế. Tình trạng ùn tắc diễn ra thường xuyên tại các tuyến đường và khu trung tâm, làm gia tăng thời gian di chuyển, chi phí xã hội và phát thải khí gây ô nhiễm môi trường.

Vì vậy, theo UBND TP Hà Nội việc áp dụng biện pháp kinh tế thông qua thu phí phương tiện vào nội đô là giải pháp cần thiết nhằm điều tiết nhu cầu sử dụng phương tiện cá nhân, góp phần giảm lưu lượng giao thông và khuyến khích sử dụng phương tiện công cộng. Theo thuyết minh của TP Hà Nội, việc đưa ra lộ trình thu phí theo từng vành đai nhằm bảo đảm tính khả thi, phù hợp với tiến độ hoàn thiện hạ tầng giao thông, hệ thống vận tải hành khách công cộng và điều kiện kinh tế - xã hội của thành phố, tạo thời gian để người dân, doanh nghiệp thích ứng với chính sách mới.

Việc ưu tiên triển khai trước trong vành đai I xuất phát từ thực tế khu vực này có mật độ dân cư, phương tiện và áp lực giao thông cao nhất. Sau khi đánh giá hiệu quả thực hiện, thành phố tiếp tục mở rộng phạm vi áp dụng ra vành đai II và vành đai III nhằm bảo đảm đồng bộ trong công tác quản lý giao thông đô thị.

B.N

TỔNG BÍ THƯ, CHỦ TỊCH NƯỚC TÔ LÂM HỘI ĐÀM VỚI THỦ TƯỚNG THÁI LAN ANUTIN CHARNVIRAKUL:

Tăng cường giao lưu nhân dân, hợp tác văn hóa, giáo dục và du lịch...

Sáng qua 28.5, Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm và phu nhân đã tham dự lễ đón chính thức do Thủ tướng Vương quốc Thái Lan Anutin Charnvirakul và phu nhân chủ trì, được cử hành trọng thể tại Tòa nhà Chính phủ ở thủ đô Bangkok. Ngay sau lễ đón, Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm đã tiến hành hội đàm với Thủ tướng Anutin Charnvirakul.

Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm hội đàm chính thức với Thủ tướng Thái Lan Anutin Charnvirakul Ảnh: TTXVN

Logo 50 năm thiết lập quan hệ Việt Nam - Thái Lan Ảnh: TTXVN

Tại hội đàm, Thủ tướng Anutin Charnvirakul nhiệt liệt chào mừng Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm thăm chính thức Thái Lan; nhấn mạnh chuyến thăm có ý nghĩa quan trọng trong bối cảnh hai nước kỷ niệm 50 năm thiết lập quan hệ ngoại giao (1976 - 2026), đồng thời thể hiện sự tin cậy chính trị cao giữa hai quốc gia.

Chân thành cảm ơn sự đón tiếp trọng thị, chu đáo, thắm tình hữu nghị của Thủ tướng Anutin Charnvirakul, Chính phủ và nhân dân Thái Lan dành cho đoàn, Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm khẳng định Việt Nam luôn coi trọng và mong muốn thúc đẩy quan hệ Đối tác Chiến lược toàn diện với Thái Lan không ngừng phát triển. Trong bối cảnh thế giới đứng trước nhiều thách thức về địa chính trị - kinh tế toàn cầu, Thái Lan và Việt Nam vẫn duy trì ổn định và phát triển, khẳng định vai trò và vị thế ngày càng quan trọng trong khu vực và trên thế giới.

Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm chúc mừng những thành tựu nổi bật của Thái Lan trong phát triển kinh tế - xã hội, phục hồi tăng trưởng, duy trì vị thế là một trong những nền kinh tế lớn của Đông Nam Á và là cường quốc du lịch hàng đầu thế giới; đánh giá cao các nỗ lực của Thái Lan trong thúc đẩy khoa học - công nghệ, kinh tế số và chuyển đổi số; bày tỏ tin tưởng dưới sự lãnh đạo của Thủ tướng Anutin Charnvirakul, Thái Lan sẽ tiếp tục đạt nhiều thành công mới trong thực hiện các kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội, nâng cao vai trò và vị thế trong khu vực và trên thế giới.

Tại hội đàm, hai nhà lãnh đạo đánh giá cao các bước phát triển mạnh mẽ, toàn diện và thực chất của quan hệ song phương thời gian qua: Tin cậy chính trị được củng cố, hợp tác quốc phòng, an ninh ngày càng đi vào chiều sâu và trở thành một trong những trụ cột quan trọng của quan hệ hai nước; hợp tác kinh tế, thương mại và đầu tư tăng trưởng tích cực; hợp tác địa phương, văn hóa, giáo dục, du lịch và giao lưu nhân dân được mở rộng, với nhiều hình thức phong phú, thực chất. Trao đổi về phương hướng làm sâu sắc hơn nữa quan hệ Đối tác Chiến lược toàn diện trong thời gian tới, hai nhà lãnh đạo bày tỏ sẵn sàng đồng hành, cùng hỗ trợ nhau phát triển. Hai bên nhất trí tiếp tục tăng cường tin cậy chính trị thông qua duy trì tiếp xúc cấp cao và các cấp trên tất cả các kênh; nâng cao hiệu quả các cơ chế hợp tác song phương hiện có; nhất trí tổ chức kỳ họp lần thứ năm Nội các chung Việt Nam - Thái Lan, Thái Lan - Việt Nam tại Thái Lan; sớm tổ chức kỳ họp Ủy ban hỗn hợp hợp tác song phương giữa hai Bộ trưởng ngoại giao.

Hai nhà lãnh đạo nhất trí thúc đẩy, làm sâu sắc hơn nữa hợp tác quốc phòng, an ninh, tăng cường phối hợp phòng chống tội phạm xuyên quốc gia, tội phạm mạng, ma túy và hợp tác bảo đảm an ninh, an toàn hàng hải. Tổng Bí thư, Chủ tịch nước đề nghị hai bên tiếp tục đề cao và thực hiện cam kết của lãnh đạo cấp cao hai nước không cho bất cứ cá nhân, tổ chức nào sử dụng lãnh thổ nước này để hoạt động chống lại nước kia; sớm tiến tới đàm phán và ký kết Hiệp định Dẫn độ và Hiệp định Tương trợ Tư pháp về hình sự. Thủ tướng Anutin Charnvirakul nhấn mạnh Thái Lan tuyệt đối không cho phép việc sử dụng lãnh thổ nước này để chống lại các nước bạn bè. Trong lĩnh vực kinh tế, hai nhà lãnh đạo nhất trí đẩy mạnh hợp tác, kết nối kinh tế theo hướng bổ trợ lẫn nhau, với những đột phá mới và phát triển mới về chất; phấn đấu sớm đưa kim ngạch thương mại song phương từ mức 22 tỉ USD hiện nay lên mức 25 tỉ USD theo hướng cân bằng, bền vững, đẩy nhanh các thủ tục cấp phép, mở cửa thị trường cho một số sản phẩm nông nghiệp tiềm năng.

Thủ tướng Anutin Charnvirakul khẳng định Việt Nam là một trong những đối tác quan trọng hàng đầu của Thái Lan tại khu vực; nhấn mạnh hai nước có nhiều điểm tương đồng cùng tiềm năng trở thành những trung tâm sản xuất lớn của thế giới. Mong muốn hai bên hợp tác nhiều hơn nữa trong thúc đẩy khu vực kinh tế tư nhân mỗi nước phát triển, Thủ tướng Anutin Charnvirakul khẳng định Thái Lan ủng hộ và khuyến khích doanh nghiệp hai nước tăng cường hợp tác; đánh giá cao hiệu quả hoạt động của các doanh nghiệp Việt Nam đang hiện diện tại Thái Lan và hoan nghênh có thêm nhiều nhà đầu tư Việt Nam đến Thái Lan.

Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm đề nghị hai bên nhanh chóng thành lập nhóm công tác chung để xây dựng kế hoạch, thúc đẩy triển khai hiệu quả Chiến lược "Ba kết nối" quan trọng, bao gồm (i) kết nối chuỗi cung ứng, (ii) kết nối doanh nghiệp, địa phương và (iii) kết nối các chiến lược phát triển bền vững; tăng cường kết nối giao thông, logistics; mở rộng hợp tác trong các lĩnh vực mới như trí tuệ nhân tạo (AI), chuyển đổi số, kinh tế số, kinh tế xanh, đổi mới sáng tạo và chuyển dịch năng lượng công bằng. Nhất trí thúc đẩy hợp tác khoa học - công nghệ giữa hai nước, nhất là các lĩnh vực mới như AI, công nghệ bán dẫn,… Thủ tướng Thái Lan đề nghị hai bên nghiên cứu có các dự án chung trong công nghệ sinh học, công nghệ vi sinh; Thái Lan sẵn sàng chia sẻ kinh nghiệm với Việt Nam trong ứng dụng công nghệ vũ trụ, sử dụng vệ tinh.

Hai nhà lãnh đạo nhấn mạnh tầm quan trọng của việc tăng cường giao lưu nhân dân, hợp tác văn hóa, giáo dục, du lịch và địa phương. Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm đề nghị hai bên chia sẻ thông tin và kinh nghiệm phát triển du lịch, thúc đẩy hợp tác liên kết phát triển sản phẩm du lịch, kết nối điểm đến giữa hai nước, đặc biệt trong các mảng có thế mạnh chung như du lịch biển, du lịch văn hóa, du lịch ẩm thực. Hai bên nhất trí tiếp tục tạo điều kiện thuận lợi cho cộng đồng người Việt Nam tại Thái Lan và cộng đồng người Thái Lan tại Việt Nam; tăng cường việc giảng dạy tiếng Việt tại Thái Lan và tiếng Thái tại Việt Nam để tăng cường hiểu biết lẫn nhau; bảo tồn và phát huy các di tích lịch sử, văn hóa gắn với quan hệ hữu nghị giữa hai nước, trong đó có các khu tưởng niệm Chủ tịch Hồ Chí Minh tại Thái Lan.

Hai bên khẳng định sẽ tiếp tục phối hợp chặt chẽ, ủng hộ lẫn nhau tại các diễn đàn khu vực và quốc tế, phát huy vai trò trung tâm của Hiệp hội Các quốc gia Đông Nam Á (ASEAN) và củng cố đoàn kết nội khối, tăng cường hợp tác trong khuôn khổ Diễn đàn Hợp tác kinh tế châu Á - Thái Bình Dương (APEC) và các cơ chế hợp tác tiểu vùng Mekong. Hai bên đồng thời nhấn mạnh tầm quan trọng của việc duy trì hòa bình, ổn định, bảo đảm an ninh, an toàn và tự do hàng hải, hàng không; giải quyết tranh chấp bằng biện pháp hòa bình trên cơ sở luật pháp quốc tế, trong đó có Công ước Liên Hợp Quốc về Luật Biển (UNCLOS) năm 1982.

Hai nhà lãnh đạo nhất trí chỉ đạo các Bộ, ngành khẩn trương triển khai các kết quả quan trọng đạt được trong chuyến thăm, đưa quan hệ Việt Nam - Thái Lan phát triển thực chất và hiệu quả trong thời gian tới. Sau cuộc hội đàm, Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm và Thủ tướng Thái Lan Anutin Charnvirakul đã chứng kiến lễ ký Chương trình Hành động triển khai quan hệ Đối tác Chiến lược toàn diện Việt Nam - Thái Lan giai đoạn 2026 - 2031 và trao các văn kiện hợp tác trong lĩnh vực khoa học - công nghệ và giáo dục.

P.V (tổng hợp)

Hơn 7,3 tỉ đồng hỗ trợ nhà ở cho gia đình nạn nhân chất độc da cam

UBND tỉnh Quảng Ngãi vừa ban hành quyết định phê duyệt danh sách hỗ trợ xóa nhà tạm, nhà dột nát cho con đẻ của người hoạt động kháng chiến bị nhiễm chất độc hóa học trên địa bàn tỉnh. Theo quyết định, toàn tỉnh sẽ hỗ trợ nhà ở cho 158 trường hợp đang gặp khó khăn về chỗ ở. Trong đó, có 88 trường hợp được hỗ trợ xây mới nhà ở và 70 trường hợp được hỗ trợ sửa chữa, nâng cấp nhà.

Tổng kinh phí thực hiện chương trình hơn 7,3 tỉ đồng, được trích từ Quỹ "Vì người nghèo" do Ủy ban Trung ương MTTQ Việt Nam phân bổ. Đây là hoạt động mang ý nghĩa nhân văn sâu sắc, thể hiện sự quan tâm của Đảng, Nhà nước và sự chung tay của toàn xã hội trong công tác chăm lo đời sống cho người có công với cách mạng, góp phần giúp các gia đình ổn định cuộc sống, vươn lên thoát nghèo bền vững. UBND tỉnh giao Ủy ban MTTQ tỉnh chủ trì, phối hợp với Bộ CHQS tỉnh, Sở Nội vụ, Sở Tài chính cùng các Sở, ngành liên quan rà soát, tổng hợp, tham mưu phân bổ kinh phí và tổ chức triển khai thực hiện đúng quy định.

Đồng thời, Bộ CHQS tỉnh, Công an tỉnh, các Sở: Nội vụ, Xây dựng, Tài chính, NN&MT cùng UBND các xã, phường, đặc khu được yêu cầu khẩn trương triển khai chương trình, bảo đảm hỗ trợ đúng đối tượng, đúng tiến độ.

N.ĐỒNG

Xăng đã giảm gần 1.400 đồng/lít từ chiều 28.5

Liên Bộ Công thương - Tài chính quyết định điều chỉnh giảm giá các mặt hàng xăng dầu từ 15h ngày 28.5. Trong đó, xăng RON95-III giảm gần 1.400 đồng/lít, đưa giá bán lẻ tối đa xuống còn 24.154 đồng/lít. Sau điều chỉnh của liên Bộ Công thương - Tài chính, xăng E5RON92 giảm 1.082 đồng/lít so với giá bán tối đa hiện hành, không cao hơn 23.258 đồng/lít; Xăng RON95-III không cao hơn 24.154 đồng/lít (giảm 1.395 đồng/lít so với giá bán tối đa hiện hành).

Các loại dầu cũng được điều chỉnh giảm, dầu diezen 0.05S không cao hơn 27.651 đồng/lít (giảm 1.110 đồng/lít so với giá bán tối đa hiện hành); Dầu mazut 180CST 3.5S không cao hơn 20.442 đồng/kg (giảm 1.041 đồng/kg so với giá bán tối đa hiện hành). Kỳ điều hành này, liên Bộ Công Thương - Tài chính quyết định áp dụng mức trích lập, chi sử dụng Quỹ bình ổn giá xăng dầu theo Quyết định số 1270/QĐ-BCT của Bộ trưởng Bộ Công Thương về việc áp dụng biện pháp sử dụng Quỹ bình ổn giá xăng dầu, thực hiện điều hành giá xăng dầu trong nước đảm bảo phản ánh đúng xu hướng biến động của giá xăng dầu thế giới; tiếp tục duy trì mức chênh lệch giá giữa xăng sinh học E5RON92 và xăng không chì RON95 ở mức hợp lý để khuyến khích sử dụng nhiên liệu sinh học; bảo đảm hài hòa lợi ích giữa các chủ thể tham gia thị trường.

P.V

Tình quân dân "gieo" giữa mùa gặt

● **Bài, ảnh: PHẠM NGÂN**

Giữa thời tiết nắng nóng gay gắt xen những cơn mưa dông thất thường, lực lượng vũ trang tại nhiều địa phương ở Nghệ An đã huy động cán bộ, chiến sĩ xuống đồng hỗ trợ người dân thu hoạch lúa, giúp các hộ neo đơn, gia đình khó khăn kịp thời bảo vệ mùa màng.

Những ngày cuối tháng 5, trên nhiều cánh đồng ở Nghệ An, bà con nông dân đang bước vào thời điểm thu hoạch lúa vụ xuân. Đây cũng là giai đoạn thời tiết diễn biến thất thường, nắng nóng gay gắt kéo dài xen kẽ những cơn mưa dông bất chợt khiến nhiều diện tích lúa chín có nguy cơ đổ ngã, ảnh hưởng đến năng suất. Trước tình hình đó, lực lượng vũ trang tại nhiều địa phương đã huy động cán bộ, chiến sĩ xuống đồng hỗ trợ nhân dân, nhất là các hộ neo đơn, gia đình chính sách và hộ có hoàn cảnh khó khăn thu hoạch mùa màng.

Từ sáng sớm, cán bộ, chiến sĩ Ban Chỉ huy Quân sự xã Mường Quàng, Công an xã Mường Quàng cùng lực lượng dân quân địa phương đã có mặt tại cánh đồng bản Mòng để giúp gia đình ông Lang Văn Chuyên thu hoạch lúa. Gia đình ông Chuyên thuộc diện neo người, bản thân ông thường xuyên đau ốm nên gặp nhiều khó khăn trong mùa vụ. Giữa cái nắng oi ả của những ngày đầu hè, các cán bộ, chiến sĩ nhanh chóng chia thành nhiều nhóm để cắt lúa, gom lúa và vận chuyển lên bờ. Trên cánh đồng vàng rực, những bó lúa lần lượt được thu hoạch gọn gàng trong không khí khẩn trương. Ai cũng cố gắng hoàn thành công việc sớm nhất để tránh nguy cơ mưa dông có thể xảy ra bất cứ lúc nào.

Ông Lang Văn Chuyên xúc động cho biết, nhiều ngày qua gia đình lo lắng vì lúa chín nhưng không đủ nhân lực để thu hoạch. "Nhà neo người, tôi lại đau ốm nên rất lo lúa chín quá ngày sẽ hư hỏng. Được cán bộ, chiến sĩ đến giúp, gia đình tôi vô cùng cảm động. Cảm ơn các anh nhiều lắm!", ông Chuyên chia sẻ. Không riêng tại Mường Quàng, những ngày này hoạt động hỗ trợ người dân thu hoạch lúa đang được triển khai đồng loạt tại nhiều địa phương trên địa bàn tỉnh. Từ sáng sớm tại cánh đồng xóm 3, 15, cán bộ, nhân viên Ban CHQS xã Hưng Nguyên Nam cùng lực lượng dân quân thường trực đã chia nhau gặt, bó lúa và vận chuyển lên bờ cho gia đình ông Nguyễn Đình Phùng, hộ có hoàn cảnh đặc biệt khó khăn tại địa phương. Tuổi cao, sức yếu, lại phải chăm sóc người con gái mắc bệnh bại não nên việc đồng áng của gia đình gặp nhiều trở ngại, nhất là khi mưa lớn kéo dài đúng thời điểm lúa chín rộ. Không chỉ giúp ngày công, lực lượng dân quân còn hỗ trợ vận chuyển, che phủ lúa tránh mưa nhằm hạn chế thiệt hại cho người dân. Thiếu tá Hoa Quốc Đạt, Chính trị viên phó Ban CHQS xã Hưng Nguyên Nam cho biết, ngay khi nắm được hoàn cảnh gia đình và diễn biến thời tiết phức tạp, đơn vị đã huy động lực lượng hỗ trợ thu hoạch lúa cho bà con.

> *"Nhà neo người, tôi lại đau ốm nên rất lo lúa chín quá ngày sẽ hư hỏng. Được cán bộ, chiến sĩ đến giúp, gia đình tôi vô cùng cảm động. Cảm ơn các anh nhiều lắm!*
>
> **(Ông LANG VĂN CHUYÊN, xã Mường Quàng)**

Cán bộ, chiến sĩ công an xã Mường Quàng giúp dân thu hoạch lúa

Lực lượng dân quân xã Hưng Nguyên Nam giúp gia đình khó khăn gặt, vận chuyển lúa trong mùa thu hoạch

Cùng với lực lượng quân sự, nhiều đơn vị công an xã trên địa bàn cũng tích cực tham gia giúp dân thu hoạch lúa. Tại xã Nghĩa Khánh, sau đợt mưa dông kèm gió lốc khiến nhiều diện tích lúa của người dân bị đổ rạp, Công an xã đã nhanh chóng huy động cán bộ, chiến sĩ xuống đồng hỗ trợ bà con. Gia đình bà Lê Thị Thơm ở xóm Đức Trung là một trong những hộ được hỗ trợ kịp thời. Các con của bà đều đi làm ăn xa, chỉ còn hai vợ chồng già ở nhà nên việc thu hoạch lúa gặp nhiều khó khăn. Sau trận mưa lớn vừa qua, nhiều diện tích lúa của gia đình bị ngã đổ, nếu không thu hoạch sớm sẽ ảnh hưởng lớn đến năng suất. Ngay sau khi nắm tình hình, Công an xã Nghĩa Khánh đã cử cán bộ, chiến sĩ xuống đồng giúp gia đình bà Thơm gặt lúa và vận chuyển về nhà. Từ sáng sớm, các cán bộ công an đã khẩn trương thu hoạch từng diện tích lúa bị đổ để hạn chế thiệt hại cho người dân.

Bà Lê Thị Thơm cho biết, nhờ sự hỗ trợ kịp thời của lực lượng công an, gia đình bà đã giảm bớt rất nhiều khó khăn trong mùa vụ. "Các chú công an làm việc rất nhiệt tình, giúp gia đình tôi thu hoạch lúa từ sáng sớm. Nếu không có lực lượng hỗ trợ thì chúng tôi rất vất vả", bà Thơm nói. Những năm qua, hoạt động giúp dân thu hoạch mùa vụ đã trở thành việc làm thường xuyên của lực lượng vũ trang trên địa bàn Nghệ An mỗi khi bước vào vụ gặt. Không chỉ hỗ trợ người dân khắc phục khó khăn trước diễn biến bất lợi của thời tiết, những hoạt động thiết thực ấy còn góp phần tăng cường mối quan hệ gắn bó giữa quân với dân.

Thực tế cho thấy, công tác dân vận của lực lượng vũ trang không chỉ dừng lại ở tuyên truyền, vận động mà còn được cụ thể hóa bằng những việc làm gần gũi, thiết thực gắn với đời sống của nhân dân. Từ việc hỗ trợ sản xuất, khắc phục hậu quả thiên tai đến giúp dân xây dựng nông thôn mới, lực lượng vũ trang luôn có mặt kịp thời ở những nơi người dân cần.Thông qua các hoạt động ấy, người dân thêm tin tưởng, gắn bó với lực lượng vũ trang địa phương. Đối với cán bộ, chiến sĩ, đây cũng là dịp để hiểu hơn đời sống, tâm tư và những khó khăn của bà con nông dân, từ đó nâng cao tinh thần trách nhiệm trong thực hiện nhiệm vụ.

Giữa mùa vàng trên những cánh đồng Nghệ An, hình ảnh cán bộ, chiến sĩ cùng người dân thu hoạch lúa dưới cái nắng gay gắt của mùa hè tiếp tục trở thành hình ảnh đẹp, góp phần làm sâu sắc thêm tình đoàn kết quân dân trên quê hương xứ Nghệ. ■

THỦ ĐỨC (TP.HCM) XÂY DỰNG "PHƯỜNG HẠNH PHÚC":

Lắng nghe để đo hạnh phúc của người dân

● **THÙY TRANG**

Một tuyến đường bớt ngập, một khu phố sạch hơn hay một công viên để trẻ em vui chơi và một thủ tục hành chính được giải quyết nhanh chóng, thuận tiện…, là những điều rất đời thường nhưng lại quyết định cảm nhận về chất lượng sống và sự hạnh phúc mỗi ngày của người dân.

UBND phường Thủ Đức vừa phối hợp với Viện Nghiên cứu phát triển TP.HCM công bố Bộ tiêu chí "Phường Thủ Đức hạnh phúc" và kết quả khảo sát đợt một, đã mở ra một hướng tiếp cận mới trong quản trị đô thị, lấy cảm nhận thật của người dân làm trung tâm.

Chính quyền nhìn rõ hơn cuộc sống của người dân

Điều đáng chú ý, mô hình này không đặt trọng tâm vào các chỉ số hạ tầng hay thành tích hành chính mà hướng tới việc đo lường cảm nhận thật của người dân về đời sống hằng ngày. Đây được xem là bước thử nghiệm mới trong quản trị đô thị ở cấp cơ sở, chuyển từ tư duy quản lý hành chính sang tư duy phục vụ.

Bà Trần Thị Hồng Thúy, Phó Chủ tịch UBND phường Thủ Đức cho biết: Có thể nói, xuất phát điểm lớn nhất của mô hình "Phường Thủ Đức hạnh phúc" là địa phương mong muốn đổi mới phương thức quản trị địa phương theo hướng gần dân hơn, thực chất hơn và lấy người dân làm trung tâm phục vụ. Trong quá trình phát triển đô thị, các địa phương thường đánh giá kết quả bằng tốc độ tăng trưởng, hạ tầng hay cải cách hành chính. Những điều này rất quan trọng nhưng chưa đủ, điều quan trọng hơn là người dân có hài lòng với nơi mình sinh sống, có cảm thấy an toàn, được quan tâm và hạnh phúc hay không.

"Chúng tôi xác định xây dựng "Phường Thủ Đức hạnh phúc" không phải tạo thêm một phong trào hay danh hiệu, mà xây dựng một công cụ quản trị mới để chính quyền nhìn rõ hơn cuộc sống của người dân bằng chính cảm nhận của họ", bà Thúy chia sẻ. Để xây dựng Bộ tiêu chí "Phường Thủ Đức hạnh phúc", địa phương đã trải qua nhiều vòng lấy ý kiến, chỉnh sửa và khảo sát thử nghiệm. Theo bà Phạm Thị Lệ Hằng, Trưởng phòng Văn hóa - Xã hội phường Thủ Đức, trong tháng 3.2026, phường tổ chức nhiều cuộc họp chuyên môn và hội nghị lấy ý kiến với sự tham gia của các nhà khoa học, chuyên gia, đại diện đoàn thể cùng trưởng các khu phố trên địa bàn.

Nhiều nội dung liên quan đến giao thông, môi trường, văn hóa cộng đồng, dịch vụ công, sức khỏe tinh thần, niềm tin xã hội hay sự gắn bó của người dân với địa phương đã được góp ý, điều chỉnh nhiều lần để bảo đảm gần gũi, dễ tiếp cận nhưng vẫn giữ giá trị nghiên cứu. Sau đó, phường triển khai khảo sát thử nghiệm bằng cả hình thức trực tiếp và trực tuyến thông qua Google Forms, mã QR. Khi khảo sát chính thức diễn ra, nhiều khu phố thành lập tổ hỗ trợ người dân quét mã, thao tác trên điện thoại và vận động tham gia qua các nhóm Zalo cộng đồng. Theo bà Hằng, điều đáng quý nhất là người dân tham gia rất trách nhiệm, gửi gắm nhiều góp ý và kỳ vọng đối với sự phát triển của địa phương. "Có cán bộ khu phố làm việc đến tối muộn để hỗ trợ người dân hoàn thành khảo sát. Có đoàn viên thanh niên đi từng tuyến hẻm giúp người dân tiếp cận khảo sát trực tuyến. Qua từng phiếu khảo sát, chúng tôi cảm nhận rất rõ sự kỳ vọng của người dân đối với sự phát triển của phường Thủ Đức trong thời gian tới", bà Hằng nói.

Tự hào và trách nhiệm

Đáng chú ý, qua ý kiến từ các khu phố cho thấy người dân đặt nhiều niềm tin và kỳ vọng. Bà Huỳnh Thị Ngọc Trung, đại diện khu phố 7 cho rằng, điều người dân quan tâm hiện nay không chỉ là hạ tầng hay tốc độ đô thị hóa, mà còn là cảm giác được sống trong môi trường sạch hơn, an toàn hơn và được chính quyền lắng nghe nhiều hơn.

Chia sẻ một số cách làm hiệu quả tại khu phố, bà Trung cho biết, khu phố thường xuyên duy trì các buổi họp dân, sinh hoạt tổ dân phố để nắm bắt tâm tư, nguyện vọng của người dân. Qua đó cho thấy khi chính quyền thật sự lắng nghe thì người dân rất sẵn sàng đồng hành. Nhiều vấn đề liên quan đến vệ sinh môi trường, an ninh trật tự, lấn chiếm lòng lề đường hay giữ gìn mỹ quan đô thị đều được người dân chủ động tham gia, xử lý. "Khu phố hạnh phúc không phải là nơi không còn khó khăn, mà nơi người dân còn biết quan tâm, hỗ trợ và đồng hành cùng nhau", bà Trung cho hay. Từ thực tế địa bàn, bà Trung đề xuất tiếp tục đẩy mạnh cải cách hành chính theo hướng gần dân, thân thiện hơn; đầu tư nâng cấp hệ thống thoát nước, cây xanh, chiếu sáng; đồng thời tăng cường các hoạt động văn hóa, thể thao cộng đồng; xây dựng thêm các không gian sinh hoạt chung để người dân, đặc biệt là người lớn tuổi và thanh thiếu nhi có nơi giao lưu, sinh hoạt và nâng cao đời sống tinh thần.

Cùng tham gia triển khai khảo sát tại cơ sở, bà Nguyễn Thị Minh Phương, đại diện khu phố 39 cho biết đây là lần đầu tiên bà cảm nhận rõ việc chính quyền địa phương thực sự muốn lắng nghe người dân một cách chân thành. "Ban đầu nhiều người nghĩ đây chỉ là một cuộc khảo sát bình thường. Tuy nhiên khi được giải thích, bà con bắt đầu quan tâm vì những câu hỏi đặt ra rất gần với đời sống hằng ngày: Từ môi trường, an ninh trật tự, đời sống tinh thần đến cảm giác hạnh phúc khi sinh sống tại địa phương", bà Phương nói. Trong quá trình triển khai, khu phố phân công thành nhiều nhóm để hỗ trợ người dân khảo sát trực tuyến, hướng dẫn quét mã QR và tiếp cận hệ thống online. "Nhiều người dân nói vui rằng bây giờ chính quyền đã chịu nghe dân nói. Những câu nói đó rất giản dị nhưng chúng tôi cảm nhận được tình cảm thật của người dân dành cho địa phương", bà Phương xúc động.

Qua hơn 6.000 phiếu khảo sát, điều khiến lãnh đạo phường Thủ Đức suy nghĩ nhiều nhất không nằm ở việc một chỉ số cao hay thấp, mà là phía sau những con số ấy là cuộc sống thật và niềm tin của người dân dành cho chính quyền. Bà Trần Thị Hồng Thúy cho biết, cùng với kết quả khảo sát, địa phương còn nhận được khoảng 20 trang góp ý chi tiết, trong đó người dân đề xuất nhiều mô hình, giải pháp cho hoạt động của phường. "Đó vừa là niềm tự hào nhưng cũng đặt lên vai chính quyền trách nhiệm rất lớn trong việc cụ thể hóa các kiến nghị thành hành động thiết thực", bà Thúy nói. Từ kết quả khảo sát, phường Thủ Đức xác định nhiều nhóm nhiệm vụ trọng tâm trong giai đoạn tới. Trong đó, cải thiện môi trường sống và hạ tầng đô thị là nhóm vấn đề được người dân quan tâm nhiều nhất. Trong năm 2026, phường sẽ rà soát các điểm ngập, tuyến đường xuống cấp, khu vực ùn tắc để đề xuất hướng xử lý; đồng thời ưu tiên nâng cấp thoát nước, chiếu sáng, chỉnh trang đô thị và tăng cường camera an ninh tại các khu dân cư. Địa phương cũng đặt mục tiêu xây dựng thêm các "không gian xanh cộng đồng" như công viên mini, sân chơi thiếu nhi, điểm tập thể dục ngoài trời; đồng thời đẩy mạnh số hóa hồ sơ, nâng chất lượng dịch vụ công trực tuyến và duy trì các kênh tiếp nhận phản ánh của người dân.

Theo lãnh đạo phường Thủ Đức, điều người dân cần không phải một chính quyền nói nhiều mà một chính quyền phản hồi nhanh, xử lý thật và hành động có trách nhiệm. Địa phương cũng xác định tiếp tục duy trì các hoạt động văn hóa cộng đồng, mô hình khu phố gắn kết, câu lạc bộ cuối tuần cho thanh thiếu nhi và người cao tuổi nhằm tăng cường sự kết nối trong cộng đồng dân cư. ■

Ủy ban MTTQ phường Thủ Đức, Ban vận động, quản lý và sử dụng Quỹ "Vì người nghèo" phường Thủ Đức tổ chức lễ khởi công sửa chữa nhà Đại đoàn kết cho người dân Ảnh: P.T.Đ

Khi đã lắng nghe, chính quyền phải có trách nhiệm

Kết quả khảo sát "Phường Thủ Đức hạnh phúc" năm 2026 đã mang lại cho địa phương nguồn dữ liệu rất quý giá, phản ánh tương đối toàn diện cảm nhận, mong muốn và kỳ vọng của người dân đối với nơi mình đang sinh sống.

Bên cạnh những kết quả tích cực, khảo sát cũng cho thấy nhiều vấn đề người dân còn trăn trở, kỳ vọng được cải thiện mạnh mẽ hơn trong thời gian tới. Chúng tôi xác định, giá trị lớn nhất của cuộc khảo sát không nằm ở những con số, mà nằm ở việc địa phương đã nghe được tiếng nói thật của người dân. Và khi đã lắng nghe được, chính quyền phải có trách nhiệm hành động.

(Bà TRẦN THỊ HỒNG THÚY, Phó Chủ tịch UBND phường Thủ Đức)

Những xu hướng mới trong dịp cao điểm du lịch Hè

● MẠNH HÀ

Thị trường du lịch Việt Nam đang duy trì đà tăng trưởng tích cực thời gian qua, nhiều chuyên gia và doanh nghiệp ngành Du lịch đã chỉ ra sự thay đổi rõ nét trong xu hướng du lịch Hè 2026, đó là du khách ngày càng quan tâm nhiều hơn đến những hành trình có yếu tố bền vững, chiều sâu trải nghiệm và tính cá nhân hóa cao.

Các điểm đến trốn nóng nổi bật Hè 2026 được nhiều du khách lựa chọn như Vịnh Hạ Long, Phú Quốc, Quy Nhơn, Côn Đảo, Đà Lạt, Sa Pa… được đánh giá cao nhờ cảnh quan đẹp. Đại diện một số doanh nghiệp đánh giá hành vi du lịch Hè của người Việt Nam đang trở nên thận trọng và chọn lọc hơn, ưu tiên các hành trình phù hợp với quỹ thời gian, thuận tiện trong di chuyển, bảo đảm chất lượng dịch vụ, giàu giá trị trải nghiệm.

Đặc biệt, trải nghiệm công nghệ được các công ty tích hợp AI chatbot, app thông minh để tư vấn, cá nhân hóa hành trình. Nổi bật như lữ hành Vietravel "đón sóng" Hè bằng việc chính thức ra mắt nền tảng travel.com.vn ứng dụng AI chatbot Tripi hỗ trợ hoạt động khách hàng 24/7. "Với chiến dịch Hè 2026, Vietravel tiếp tục theo đuổi định hướng phát triển trên ba trụ cột Doanh nghiệp Xanh - Doanh nghiệp Số - Doanh nghiệp Tuần hoàn - Kết nối sâu, đồng thời kiên định với quan điểm lấy khách hàng làm trung tâm trong toàn bộ hành trình từ tư vấn, thiết kế sản phẩm, thanh toán đến chăm sóc trước, trong và sau chuyến đi," Giám đốc Vietravel - Trung tâm Khách lẻ miền Bắc, ông Phạm Văn Bẩy chia sẻ.

Nền tảng du lịch kỹ thuật số Agoda vừa công bố danh sách những điểm đến "mới nổi", đang được du khách Việt Nam quan tâm trong mùa du lịch hè năm nay. Theo Agoda dẫn đầu danh sách các điểm đến nội địa mới nổi là đảo Lý Sơn thuộc tỉnh Quảng Ngãi. Lượng khách du lịch quan tâm điểm đến này năm 2026 tăng trưởng vượt bậc so với năm ngoái. Với làn nước trong xanh, cảnh quan thiên nhiên hùng vĩ, rạn san hô nhiều màu sắc và nhịp sống yên bình, Lý Sơn đang trở thành lựa chọn thay thế đầy sức hút cho những ai muốn tìm kiếm trải nghiệm khác biệt so với các biển đảo đông đúc như Phú Quốc, Phú Quý hay Vĩnh Hy. Ninh Bình cũng ghi nhận mức tăng trưởng ổn định về lượng tìm kiếm so với cùng kỳ năm ngoái, nhờ sự kết hợp hài hòa giữa cảnh quan thiên nhiên, di sản và du lịch văn hóa. Các danh thắng biểu tượng như cố đô Hoa Lư hay Tam Cốc-Bích Động tiếp tục thu hút du khách bằng hệ thống núi đá vôi kỳ vĩ, hang động và những dòng sông uốn lượn; trong khi đó, các sản phẩm du lịch văn hóa-tâm linh đa dạng của tỉnh càng làm tăng chiều sâu trải nghiệm cho khách tham quan. Là nơi sở hữu Quần thể danh thắng Tràng An được UNESCO công nhận là Di sản Thế giới cùng mạng lưới di tích lịch sử dày đặc, Ninh Bình khẳng định vị thế là điểm đến lý tưởng cho những ai mong muốn khám phá thiên nhiên kết hợp trải nghiệm tìm hiểu văn hóa.

Theo ghi nhận từ một số doanh nghiệp lữ hành, mùa hè năm nay đang chứng kiến sự phân hóa rõ trong hành vi du lịch. Nhiều nhóm khách chuyển sang các điểm đến gần, tour ngắn ngày hoặc đi tàu hỏa, xe khách để tiết kiệm chi phí. Trước sự phân hóa của thị trường, các doanh nghiệp lữ hành cũng thay đổi cách xây dựng sản phẩm để phù hợp từng nhóm khách thay vì tập trung vào các tour đại trà như trước. Theo ông Bùi Thanh Tú, Giám đốc Marketing Công ty du lịch BestPrice, với nhóm khách muốn tiết kiệm chi phí, doanh nghiệp hiện đẩy mạnh các tour ngắn ngày 3 ngày 2 đêm hoặc 4 ngày 3 đêm với hành trình gần như Hạ Long, Cát Bà, Sầm Sơn...

Nếu trước đây, du lịch chủ yếu xoay quanh các địa danh nổi tiếng và nhu cầu "check-in", thì hiện nay du khách có xu hướng tìm kiếm những trải nghiệm cá nhân hóa hơn. Theo nhiều doanh nghiệp lữ hành, họ ưu tiên vì trước tiên chi phí các điểm đến mới này hợp lý hơn so với các điểm đến đã quá nổi tiếng. Những nơi này có khí hậu dễ chịu, phù hợp nghỉ dưỡng, đặc biệt giàu giá trị văn hóa bản địa. Ngoài ra sự phát triển của hạ tầng giao thông, mạng xã hội và các nền tảng du lịch số cũng góp phần thúc đẩy xu hướng này. Những địa danh từng ít người biết đến nay có thể nhanh chóng lan tỏa thông qua đoạn phim trải nghiệm, hình ảnh và đánh giá từ cộng đồng du lịch. ■

Mùa Hè 2026 cho thấy sự lên ngôi của các hành trình kết hợp thiên nhiên, văn hóa và khám phá

Nền tảng sâu thẳm của năng lực phát triển quốc gia

Trong nhiều năm, khi nói đến khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo, chúng ta thường nghĩ nhiều hơn đến phòng thí nghiệm, công nghệ lõi, sáng chế, thiết bị, dây chuyền sản xuất, trí tuệ nhân tạo, bán dẫn, vật liệu mới, công nghệ sinh học hay chuyển đổi số. Điều đó đúng, nhưng chưa đủ. Một quốc gia muốn đi nhanh cần công nghệ; nhưng muốn đi xa, đi bền vững, đi bằng bản lĩnh của chính mình, thì phải có nền tảng tri thức về xã hội, văn hóa, con người, lịch sử, thể chế, giá trị và mô hình phát triển.

Điểm rất đáng chú ý trong kết luận của Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm là sự định vị lại vai trò của khoa học cơ bản nói chung và khoa học xã hội, nhân văn nói riêng. Khoa học cơ bản không còn được nhìn như hoạt động học thuật chuyên sâu, khép kín trong các viện, trường, mà là "nền móng tri thức của quốc gia", là cơ sở để hình thành năng lực dự báo chiến lược, hoạch định chính sách, tự chủ phát triển và nâng cao vị thế quốc gia trong thế kỷ XXI.

Đặc biệt, Tổng Bí thư, Chủ tịch nước nhấn mạnh: Khoa học xã hội và nhân văn "không tạo ra sản phẩm để bán trên thị trường như một số lĩnh vực công nghệ", nhưng tạo ra "tri thức nền, luận cứ chính sách, mô hình quản trị, hệ giá trị văn hóa, năng lực dự báo và sức mạnh mềm quốc gia". Đây là cách nhìn rất sâu sắc, bởi nó chạm đến bản chất của phát triển. Không phải mọi giá trị quan trọng đều có thể đo ngay bằng giá bán, doanh thu hay lợi nhuận. Có những giá trị không xuất hiện tức thì trên thị trường, nhưng lại quyết định chiều sâu, sự ổn định và sức sống lâu dài của một dân tộc.

Một xã hội có thể mua thiết bị hiện đại, tiếp nhận công nghệ tiên tiến, thuê chuyên gia nước ngoài, nhưng không thể nhập khẩu nguyên vẹn một mô hình phát triển phù hợp với lịch sử, văn hóa, tâm lý, cấu trúc xã hội và khát vọng của chính mình. Mỗi quốc gia phải tự trả lời câu hỏi: Mình là ai, mình muốn trở thành quốc gia như thế nào, con người mà mình hướng tới là con người ra sao, giá trị nào cần được gìn giữ, giá trị nào cần được bồi đắp và phát triển đến đâu thì vẫn không đánh mất căn cốt văn hóa của dân tộc.

Ở đó, khoa học xã hội và nhân văn giữ vai trò đặc biệt. Đó là khoa học của con người, vì con người và hướng tới con người. Đó là lĩnh vực giúp chúng ta hiểu sâu hơn về lịch sử dân tộc, cấu trúc văn hóa, biến đổi xã hội, tâm lý cộng đồng, niềm tin xã hội, gia đình, giáo dục, đạo đức, lối sống, truyền thông, đô thị hóa, di cư, già hóa dân số, xã hội số, kinh tế số, văn hóa số. Đó cũng là lĩnh vực cung cấp luận cứ khoa học cho việc xây dựng đường lối, hoàn thiện pháp luật, hoạch định chính sách công, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, củng cố đồng thuận xã hội, phát triển con người Việt Nam toàn diện và xây dựng hệ giá trị quốc gia trong thời kỳ mới.

Trong bối cảnh đất nước bước vào kỷ nguyên phát triển mới, yêu cầu đặt ra không chỉ là tăng trưởng nhanh, mà là tăng trưởng có chất lượng, có bản sắc, có chiều sâu văn hóa, có năng lực tự chủ và có khả năng đóng góp vào văn minh nhân loại. Nếu thiếu khoa học xã hội và nhân văn, phát triển rất dễ rơi vào tình trạng lệch pha: Kinh tế tăng nhưng niềm tin xã hội giảm; đô thị mở rộng nhưng ký ức văn hóa phai nhạt; công nghệ phát triển nhưng đạo đức số, trách nhiệm xã hội, năng lực thích ứng của con người chưa theo kịp; hội nhập sâu nhưng bản sắc chưa đủ mạnh để đối thoại bình đẳng với thế giới.

Vì thế, đặt khoa học xã hội và nhân văn vào trung tâm của chiến lược nghiên cứu cơ bản cũng chính là đặt văn hóa và con người vào trung tâm của phát triển. Đó là một sự trở về đúng hướng: Phát triển không chỉ để có nhiều của cải hơn, mà để con người sống tốt hơn, xã hội nhân văn hơn, quốc gia có bản lĩnh hơn và dân tộc có vị thế xứng đáng hơn.

Cần mạnh về thể chế, văn hóa và con người

Một trong những thông điệp quan trọng nhất từ cuộc họp là yêu cầu phát triển đồng bộ khoa học tự nhiên, công nghệ nền tảng với khoa học xã hội và nhân văn. Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm nêu rõ: Nếu khoa học tự nhiên và công nghệ tạo nền tảng cho năng lực sản xuất và công nghệ quốc gia, thì khoa học xã hội và nhân văn tạo nền tảng cho năng lực lãnh đạo, quản trị, xây dựng thể chế, phát triển văn hóa và con người; không thể phát triển nhanh và bền vững nếu chỉ mạnh về công nghệ mà yếu về thể chế, văn hóa, con người và năng lực quản trị xã hội.

Đây là nhận định có ý nghĩa định hướng rất lớn. Trong thế giới hôm nay, công nghệ đang thay đổi nhanh hơn khả năng thích ứng của nhiều thiết chế xã hội. Trí tuệ nhân tạo đặt ra những vấn đề chưa từng có về đạo đức, quyền riêng tư, việc làm, giáo dục, sáng tạo, bản quyền, an ninh dữ liệu và cả bản sắc văn hóa. Kinh tế số mở ra những mô hình tăng trưởng mới, nhưng cũng tạo ra khoảng cách số, bất bình đẳng mới và những thách thức về quản trị. Truyền thông xã hội mở rộng quyền biểu đạt, nhưng cũng làm gia tăng tin giả, thao túng cảm xúc, cực đoan hóa nhận thức, khủng hoảng niềm tin. Đô thị hóa tạo động lực kinh tế, nhưng nếu thiếu nền tảng văn hóa, rất dễ làm đứt gãy ký ức cộng đồng, phá vỡ không gian di sản và làm con người trở nên cô đơn trong chính nơi mình sống.

Những vấn đề ấy không thể giải quyết chỉ bằng công nghệ. Công nghệ có thể cung cấp công cụ, nhưng khoa học xã hội và nhân văn giúp trả lời câu hỏi: Công cụ

QUYẾT LIỆT TRIỂN KHAI CHỈ ĐẠO CỦA TỔNG BÍ THƯ, CHỦ TỊCH NƯỚC TÔ LÂM:

Khoa học xã hội và nhân văn là nền tảng tri thức cho sức mạnh văn hóa, con người Việt Nam

BÙI HOÀI SƠN

Sáng 25.5, tại Trụ sở Trung ương Đảng, Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm chủ trì cuộc làm việc của Thường trực Ban Chỉ đạo Trung ương về phát triển khoa học công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số, cho ý kiến về công tác nghiên cứu khoa học cơ bản phục vụ phát triển đất nước trong giai đoạn mới. Từ kết luận của Tổng Bí thư, Chủ tịch nước, có thể thấy một thông điệp rất quan trọng: Muốn đất nước phát triển nhanh, bền vững, tự chủ và có bản sắc, không chỉ cần khoa học tự nhiên, công nghệ lõi, dữ liệu lớn, trí tuệ nhân tạo, mà còn cần một nền khoa học xã hội và nhân văn đủ mạnh để cung cấp luận cứ cho đường lối, thể chế, văn hóa, con người, mô hình phát triển và sức mạnh mềm quốc gia.

ấy phục vụ ai, phục vụ mục tiêu nào, giới hạn đạo đức ở đâu, tác động xã hội thế nào và cần thiết kế thể chế ra sao để công nghệ trở thành động lực nhân văn thay vì tạo thêm rủi ro cho con người?

Đối với lĩnh vực văn hóa, điều này càng có ý nghĩa đặc biệt. Văn hóa không chỉ là di sản, lễ hội, nghệ thuật hay những hoạt động biểu diễn. Văn hóa là hệ điều tiết phát triển, là nền tảng tinh thần của xã hội, là sức mạnh mềm quốc gia, là năng lực làm cho một dân tộc được nhận diện, được tôn trọng và có khả năng đóng góp những giá trị riêng cho thế giới. Muốn phát triển văn hóa, không thể chỉ dựa vào cảm tính hay kinh nghiệm quản lý hành chính. Chúng ta cần những nghiên cứu sâu về hành vi văn hóa, tiêu dùng văn hóa, kinh tế di sản, công nghiệp văn hóa, thị trường nghệ thuật, bản quyền, văn hóa số, văn hóa đô thị, văn hóa gia đình, văn hóa học đường, văn hóa công vụ, văn hóa doanh nghiệp và hình ảnh quốc gia trong truyền thông quốc tế.

Một chiến lược phát triển công nghiệp văn hóa chẳng hạn, không thể chỉ bắt đầu từ việc xây nhà hát, rạp chiếu phim, trung tâm biểu diễn hay khu sáng tạo. Nó cần bắt đầu từ hiểu biết khoa học về thị trường, công chúng, bản quyền, nguồn nhân lực sáng tạo, chuỗi giá trị, công nghệ phân phối, năng lực kể chuyện quốc gia và cơ chế liên kết giữa Nhà nước, doanh nghiệp, nghệ sĩ, cộng đồng. Một chính sách bảo tồn di sản cũng không thể chỉ dừng ở trùng tu di tích, lập hồ sơ hay tổ chức lễ hội. Nó cần hiểu mối quan hệ giữa di sản và sinh kế, giữa cộng đồng và thị trường, giữa ký ức và phát triển, giữa bảo tồn và sáng tạo, giữa bản sắc địa phương và sức hấp dẫn toàn cầu.

Chính vì vậy, khoa học xã hội và nhân văn phải được coi là một bộ phận cấu thành của năng lực quản trị văn hóa quốc gia. Không có nghiên cứu đủ sâu, chính sách dễ rơi vào phong trào. Không có dữ liệu xã hội đáng tin cậy, quản lý dễ dựa vào cảm nhận chủ quan. Không có phản biện khoa học, thể chế dễ chậm thích ứng với thực tiễn. Không có dự báo chiến lược, văn hóa dễ bị động trước những biến đổi của công nghệ, thị trường và đời sống xã hội.

Điều đáng mừng là trong kết luận của Tổng Bí thư, Chủ tịch nước, yêu cầu xây dựng dữ liệu khoa học và dữ liệu xã hội quốc gia được đặt ra rất cụ thể, trong đó có dữ liệu về dân số, lao động, gia đình, văn hóa, niềm tin xã hội, truyền thông số, ngôn ngữ, di sản và các bộ điều tra xã hội dài hạn. Đây chính là hạ tầng tri thức không thể thiếu để quản trị quốc gia hiện đại. Trong thời đại AI, dữ liệu không chỉ là tài nguyên kỹ thuật, mà còn là ký ức xã hội, là năng lực nhận diện chính mình, là điều kiện để hoạch định chính sách dựa trên bằng chứng.

Với ngành Văn hóa, đây có thể là một bước ngoặt. Nếu chúng ta có kho dữ liệu văn hóa - ngôn ngữ - di sản số, có các điều tra dài hạn về nhu cầu hưởng thụ văn hóa, hành vi sáng tạo, thị trường nghệ thuật, sự tham gia văn hóa của các nhóm xã hội, tác động của nền tảng số đến lối sống, thì chính sách văn hóa sẽ có cơ sở vững chắc hơn, thiết kế trúng hơn, đánh giá được tác động rõ hơn. Khi ấy, văn hóa không còn chỉ được nhìn như lĩnh vực cần được chăm lo, mà trở thành nguồn lực được đo lường, phân tích, kích hoạt và phát huy bằng tri thức hiện đại.

Văn hóa luôn là nền tảng cho sức mạnh của đất nước Ảnh: NG.HÀ

Cần một cơ chế đặc thù để cất cánh

Để khoa học xã hội và nhân văn phát huy đúng vai trò chiến lược, điều quan trọng là phải có cơ chế phù hợp với đặc thù của lĩnh vực này. Tổng Bí thư, Chủ tịch nước đã chỉ rõ yêu cầu "tránh tư duy thương mại hóa hoặc áp dụng máy móc các tiêu chí đánh giá không phù hợp" đối với khoa học xã hội và nhân văn; đồng thời nhấn mạnh Nhà nước phải giữ vai trò chủ đạo vì sản phẩm chủ yếu của lĩnh vực này là tri thức nền, luận cứ chính sách, dữ liệu xã hội, mô hình quản trị, giá trị văn hóa và phát triển con người, không phải hàng hóa thương mại thông thường.

Đây là vấn đề rất thực tiễn. Lâu nay, trong quản lý khoa học, chúng ta có lúc còn lúng túng khi đánh giá đóng góp của khoa học xã hội và nhân văn. Nếu áp dụng máy móc tiêu chí của khoa học công nghệ theo nghĩa hẹp, như bằng sáng chế, sản phẩm thương mại, doanh thu chuyển giao, thì sẽ không đo đúng giá trị của một công trình nghiên cứu về hệ giá trị quốc gia, văn hóa gia đình, chính sách dân tộc, biến đổi tôn giáo, quản trị đô thị, đạo đức công vụ, mô hình phát triển địa phương hay sức mạnh mềm quốc gia. Những nghiên cứu ấy có thể không tạo ra một sản phẩm bán được ngay, nhưng lại có thể giúp tránh một chính sách sai, thiết kế một thể chế đúng, giải quyết một xung đột xã hội, bảo vệ một di sản quý, nâng cao niềm tin cộng đồng, củng cố nền tảng tư tưởng và định hướng phát triển con người trong nhiều thập niên.

Vì thế, cần mạnh dạn xây dựng cơ chế tài chính đặc thù cho khoa học xã hội và nhân văn. Cơ chế đó phải có ngân sách nền ổn định cho các hướng nghiên cứu dài hạn; có đặt hàng chính sách từ các cơ quan của Đảng, Quốc hội, Chính phủ, Bộ, ngành, địa phương; có đầu tư cho dữ liệu xã hội, điều tra định kỳ, thư viện số, số hóa di sản, cơ sở dữ liệu ngôn ngữ, văn hóa, gia đình, thanh niên, trẻ em, người cao tuổi, lao động, di cư, truyền thông số. Nghiên cứu xã hội và nhân văn không thể chỉ làm theo từng đề tài ngắn hạn, xong nghiệm thu rồi cất vào tủ. Nó cần tích lũy qua nhiều năm, nhiều thế hệ học giả, nhiều trường phái, nhiều bộ dữ liệu mở và nhiều cuộc đối thoại học thuật nghiêm túc.

Cùng với tài chính, cần đổi mới cơ chế đánh giá. Đánh giá khoa học xã hội và nhân văn không thể chỉ đếm số bài báo, số trang báo cáo hay số hội thảo. Cần đánh giá theo chất lượng học thuật, độ tin cậy phương pháp, đóng góp lý luận, tác động chính sách, khả năng dự báo, giá trị phản biện, mức độ lan tỏa xã hội và đóng góp vào phát triển văn hóa, con người. Một báo cáo chính sách giúp hoàn thiện một đạo luật quan trọng; một nghiên cứu giúp bảo vệ không gian văn hóa của cộng đồng trong quá trình đô thị hóa; một bộ dữ liệu giúp hoạch định chính sách gia đình, trẻ em, giáo dục, văn hóa đọc; một công trình lý luận giúp củng cố nhận thức về con đường phát triển Việt Nam - tất cả đều cần được nhìn nhận như những đóng góp khoa học có giá trị chiến lược.

Một yêu cầu khác là xây dựng môi trường học thuật tự do, trung thực, sáng tạo, có phản biện và có liêm chính khoa học. Tổng Bí thư, Chủ tịch nước yêu cầu ban hành chuẩn liêm chính khoa học quốc gia, gắn với xử lý nghiêm gian lận học thuật, ngụy tạo dữ liệu, đạo văn, xung đột lợi ích, công bố hình thức và bệnh thành tích. Đây là nền tảng đạo đức của khoa học. Khoa học xã hội và nhân văn càng liên quan trực tiếp đến con người, chính sách, niềm tin và giá trị thì càng phải dựa trên sự trung thực, khách quan, dũng khí phản biện và trách nhiệm quốc gia.

Đồng thời, cần trọng dụng đội ngũ trí thức xã hội và nhân văn. Không thể có nền khoa học mạnh nếu nhà khoa học luôn phải loay hoay với thủ tục hành chính, thiếu điều kiện làm việc, thiếu dữ liệu, thiếu diễn đàn học thuật, thiếu cơ hội tham gia vào các bài toán lớn của đất nước. Cần có cơ chế giao nhiệm vụ lớn cho các nhóm nghiên cứu mạnh, các chuyên gia đầu ngành, các nhà khoa học trẻ; mở rộng hợp tác giữa viện nghiên cứu, trường đại học, cơ quan hoạch định chính sách, địa phương, doanh nghiệp văn hóa, tổ chức xã hội và trí thức Việt Nam ở nước ngoài. Khoa học xã hội và nhân văn chỉ thực sự sống động khi nó bước ra khỏi khuôn viên viện, trường để tham gia vào đời sống, nhưng cũng chỉ có giá trị bền vững khi giữ được chuẩn mực học thuật và chiều sâu tư tưởng.

Đối với ngành Văn hóa, nhiệm vụ phía trước rất lớn. Chúng ta cần những chương trình nghiên cứu quốc gia về hệ giá trị Việt Nam trong thời kỳ mới; về con người Việt Nam trong xã hội số; về văn hóa gia đình trước biến đổi dân số; về công nghiệp văn hóa và thị trường sáng tạo; về di sản trong phát triển bền vững; về văn hóa học đường, văn hóa công vụ, văn hóa doanh nghiệp; về bản sắc đô thị trong quá trình sáp nhập, mở rộng không gian phát triển; về sức mạnh mềm Việt Nam trong thế giới đa cực, cạnh tranh và biến động.

Nhìn từ kết luận của Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm, có thể nói khoa học xã hội và nhân văn đang đứng trước một thời cơ mới để được định vị đúng hơn, đầu tư xứng đáng hơn và đóng góp mạnh mẽ hơn cho đất nước. Đây không chỉ là câu chuyện của giới nghiên cứu. Đây là câu chuyện của quốc gia: Muốn phát triển nhanh phải có công nghệ; muốn phát triển bền vững phải có thể chế; muốn phát triển nhân văn phải có văn hóa; muốn phát triển tự chủ phải có tri thức về chính mình.

Một đất nước chỉ thật sự mạnh khi biết làm chủ công nghệ của thời đại, đồng thời làm chủ hệ giá trị, bản sắc và mô hình phát triển của chính mình. Một dân tộc chỉ thật sự đi xa khi biết biến tri thức thành sức mạnh, biến văn hóa thành động lực, biến con người thành trung tâm, chủ thể và mục tiêu của mọi chính sách. Và đó chính là sứ mệnh lớn lao của khoa học xã hội và nhân văn Việt Nam trong kỷ nguyên mới. ■

BỘ TRƯỞNG LÂM THỊ PHƯƠNG THANH:

"Xây dựng Thái Nguyên trở thành trung tâm văn hóa đặc sắc của vùng Việt Bắc"

●**THU SÂM; ảnh: TR.HUẤN**

"Tỉnh cần tiếp tục cụ thể hóa tinh thần Nghị quyết số 80-NQ/TW của Bộ Chính trị, các nghị quyết của Quốc hội và chính sách của Chính phủ về phát triển văn hóa, trong đó xác định rõ nhiệm vụ trọng tâm để xây dựng Thái Nguyên trở thành trung tâm văn hóa đặc sắc của vùng Việt Bắc", Bộ trưởng Lâm Thị Phương Thanh nhấn mạnh.

"Đề nghị lãnh đạo tỉnh cần tiếp tục cụ thể hóa tinh thần Nghị quyết số 80-NQ/TW của Bộ Chính trị, các nghị quyết của Quốc hội và chính sách của Chính phủ về phát triển văn hóa, xác định rõ nhiệm vụ trọng tâm để xây dựng Thái Nguyên trở thành trung tâm văn hóa đặc sắc của vùng Việt Bắc. Trong đó, cần lấy văn hóa cách mạng, văn hóa các dân tộc và văn hóa trà làm điểm nhấn; tiếp tục bảo tồn, phát huy giá trị các di tích, di sản văn hóa, nhất là các di sản đã được UNESCO ghi danh."

(Bộ trưởng LÂM THỊ PHƯƠNG THANH)

Toàn cảnh buổi làm việc

Sáng qua 28.5, Bộ VHTTDL đã có buổi làm việc với lãnh đạo tỉnh Thái Nguyên về tình hình phát triển VHTTDL và nhiệm vụ trọng tâm năm 2026. Chủ trì buổi làm việc có các Ủy viên BCH Trung ương Đảng: Bộ trưởng Bộ VHTTDL Lâm Thị Phương Thanh và Bí thư Tỉnh ủy Thái Nguyên Trịnh Xuân Trường. Cùng dự có Ủy viên BCH Trung ương Đảng, Chủ tịch UBND tỉnh Thái Nguyên Vương Quốc Tuấn. Dự buổi làm việc, về phía Bộ VHTTDL có Ủy viên dự khuyết BCH Trung ương Đảng, Thứ trưởng Nguyễn Huy Dũng cùng các Thứ trưởng: Tạ Quang Đông, Hoàng Đạo Cương; lãnh đạo các Cục, Vụ, đơn vị chức năng thuộc Bộ VHTTDL.

Về phía tỉnh Thái Nguyên có Phó Bí thư Thường trực Tỉnh ủy, Trưởng Đoàn đại biểu Quốc hội tỉnh Nguyễn Đăng Bình; Phó Bí thư Tỉnh ủy, Chủ tịch Ủy ban MTTQ tỉnh Đinh Quang Tuyên; Phó Chủ tịch UBND tỉnh Dương Văn Lượng cùng lãnh đạo các Sở, ngành địa phương.

Văn hóa phải trở thành động lực phát triển

Phát biểu tại buổi làm việc, Bộ trưởng Lâm Thị Phương Thanh cho biết, triển khai thực hiện Nghị quyết Đại hội XIV của Đảng, Nghị quyết số 80-NQ/TW của Bộ Chính trị và Nghị quyết số 28/2026/QH16 của Quốc hội về phát triển văn hóa, Bộ VHTTDL mong muốn phối hợp chặt chẽ với các địa phương, trong đó có Thái Nguyên, nhằm thúc đẩy phát triển các lĩnh vực thuộc phạm vi quản lý nhà nước của ngành, đóng góp vào mục tiêu tăng trưởng hai con số của đất nước.

Theo Bộ trưởng, buổi làm việc là dịp để Bộ và địa phương cùng nhìn nhận những thuận lợi, khó khăn, vướng mắc trong quá trình triển khai các chủ trương, nghị quyết mới; đồng thời nghiên cứu, nhân rộng các mô hình hay, cách làm hiệu quả trong thực tiễn. Đánh giá cao kết quả Thái Nguyên đã đạt được trong thời gian qua, đặc biệt trong bối cảnh địa phương triển khai sắp xếp đơn vị hành chính và vận hành mô hình chính quyền địa phương hai cấp, Bộ trưởng cho rằng tỉnh đã phát huy tốt tiềm năng, lợi thế của vùng đất cách mạng với nhiều địa chỉ đỏ, di tích lịch sử nổi tiếng của vùng trung du miền núi phía Bắc và cả nước. Bộ trưởng nhấn mạnh, Thái Nguyên đã chú trọng phát triển các lĩnh vực VHTTDL, coi đây là động lực thúc đẩy phát triển kinh tế, xã hội, bảo đảm quốc phòng, an ninh. Với vị trí địa chính trị, địa kinh tế quan trọng và nằm trong quy hoạch vùng Thủ đô, địa phương còn nhiều dư địa phát triển trong tương lai.

Bộ trưởng đề nghị tỉnh tiếp tục

TU BỔ KHẨN CẤP ĐOẠN TƯỜNG HOÀNG THÀNH HUẾ:

Tu bổ mới không thể có màu sắc cổ xưa

●**Bài, ảnh: SƠN THÙY**

Sau gần hai tháng thi công tu bổ khẩn cấp, đoạn tường Hoàng thành Huế từng bị đổ sập do mưa lũ (tháng 11.2025) đã gần hoàn thiện, dự kiến sẽ nghiệm thu vào tháng 6 tới.

Theo ghi nhận của phóng viên *Văn Hóa* tại hiện trường, những ngày này, đơn vị thi công đang triển khai giải pháp tô màu cho đoạn tường dài hơn 21m. Trước đó, trong quá trình triển khai dự án, nhiều ý kiến cho rằng đoạn tường này "quá mới" so với hệ thống tường Hoàng thành Huế. Trao đổi với phóng viên *Văn Hóa*, ông Hoàng Việt Trung, Giám đốc Trung tâm Bảo tồn di tích Cố đô Huế khẳng định: Việc tu bổ khẩn cấp đoạn tường Hoàng thành Huế đảm bảo tuân thủ quy trình và các quy định của Luật Di sản văn hóa. Hồ sơ được thực hiện chặt chẽ và đã lấy ý kiến của Sở VHTT, Sở Xây dựng và được UBND TP Huế phê duyệt.

Việc một số ý kiến cho rằng đoạn tường thi công "quá mới" bởi thời điểm đó dự án chưa hoàn thiện giải pháp tô màu. Ông Hoàng Việt Trung cũng cho rằng, một đoạn tường mới tu bổ không thể có màu sắc và nét rêu phong cổ xưa như hệ thống tường Hoàng thành đã xây dựng cách đây 200 năm. Vấn đề là thực hiện giải pháp màu phù hợp để có sự tương đồng tổng thể chung. Mới đây, Trung tâm Bảo tồn di tích Cố đô Huế đã tổ chức lấy ý kiến các chuyên gia trong Hội đồng tham vấn các nhiệm vụ khoa học của Trung tâm về màu sắc cho đoạn tường thành vừa tu bổ khẩn cấp. Theo ông Nguyễn Phước Hải Trung, Phó Giám đốc của Trung tâm, theo nguyên gốc thì tường Hoàng thành ngày xưa có màu vàng, song để tương thích, hài hòa với hệ thống tường thành hiện tại, đơn vị thống nhất chọn màu tro cho đoạn tường vừa được tu bổ khẩn cấp. Ông Nguyễn Phước Hải Trung cũng khẳng định: Màu sắc hiện tại chỉ là giai đoạn tạm thời. Trung tâm đang xây dựng kế hoạch để triển khai dự án tu bổ tổng thể hệ thống tường Hoàng thành Huế. Đoạn tường thành vừa tu bổ sẽ là thí điểm để nghiên cứu và tiếp tục lấy ý kiến các chuyên gia trong Hội đồng khoa học nhằm có giải pháp cho dự án sắp tới.

cụ thể hóa tinh thần Nghị quyết số 80-NQ/TW của Bộ Chính trị, các nghị quyết của Quốc hội và chính sách của Chính phủ về phát triển văn hóa; xác định rõ nhiệm vụ trọng tâm để xây dựng Thái Nguyên trở thành trung tâm văn hóa đặc sắc của vùng Việt Bắc. Trong đó, cần lấy văn hóa cách mạng, văn hóa các dân tộc và văn hóa trà làm điểm nhấn; tiếp tục bảo tồn, phát huy giá trị các di tích, di sản văn hóa, nhất là các di sản đã được UNESCO ghi danh. Đối với lĩnh vực du lịch, Bộ trưởng lưu ý Thái Nguyên cần phát triển mạnh du lịch văn hóa, du lịch về nguồn, du lịch sinh thái nghỉ dưỡng gắn với lợi thế riêng của địa phương; đồng thời xây dựng hệ sinh thái sản phẩm du lịch đặc trưng, tạo dấu ấn riêng đối với du khách.

Bên cạnh đó, Bộ trưởng Lâm Thị Phương Thanh cũng đề nghị tỉnh nâng cao hiệu quả hoạt động của các thiết chế văn hóa, thể thao; đẩy mạnh chuyển đổi số, phát triển công nghiệp văn hóa và thúc đẩy thể thao quần chúng theo tinh thần chỉ đạo của Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm, hướng tới mục tiêu mỗi người dân lựa chọn ít nhất một môn thể thao phù hợp để tập luyện thường xuyên.

Xây dựng trung tâm văn hóa đặc sắc của vùng

Phát biểu tại buổi làm việc, Bí thư Tỉnh ủy Thái Nguyên Trịnh Xuân Trường cho biết, thời gian qua tỉnh đã tăng cường liên kết vùng, mở rộng không gian phát triển về hạ tầng, kinh tế, văn hóa, xã hội và du lịch. Tỉnh sẽ tiếp thu các ý kiến đóng góp tại cuộc họp và mong muốn tiếp tục nhận được sự hỗ trợ từ Bộ VHTTDL để phát triển các lĩnh vực VHTTDL trên địa bàn.

Chủ tịch UBND tỉnh Thái Nguyên Vương Quốc Tuấn khẳng định, tỉnh xác định phát triển VHTTDL là nhiệm vụ gắn chặt với mục tiêu phát triển bền vững. Cùng với phát triển công nghiệp và hạ tầng, địa phương đặc biệt quan tâm phát triển văn hóa, du lịch, dịch vụ để đưa Thái Nguyên trở thành điểm đến hấp dẫn trong thời gian tới. Theo Chủ tịch UBND tỉnh, dù không sở hữu nhiều danh lam thắng cảnh nổi tiếng như một số địa phương khác, Thái Nguyên lựa chọn hướng đi riêng bằng phát triển du lịch văn hóa dựa trên các giá trị lịch sử, văn hóa và bản sắc bản địa. Tỉnh đã đăng ký thương hiệu "Thiên đường du lịch trên núi" và đang xúc tiến thu hút đầu tư để hiện thực hóa định hướng này. Song song với đó, địa phương tiếp tục đầu tư hạ tầng giao thông, cơ sở vật chất phục vụ phát triển du lịch, kinh tế và xã hội. Trong lĩnh vực thể thao, tỉnh đang từng bước hoàn thiện các thiết chế thể thao, mới khánh thành sân vận động và dự kiến sẽ có đội bóng thi đấu ở giải hạng Nhất trong thời gian tới.

Báo cáo tại buổi làm việc, Phó Chủ tịch UBND tỉnh Thái Nguyên Dương Văn Lượng cho biết, trong bối cảnh vừa phát triển kinh tế, xã hội, vừa triển khai sắp xếp tổ chức bộ máy và vận hành mô hình chính quyền địa phương hai cấp, tỉnh vẫn xác định phát triển VHTTDL là nhiệm vụ quan trọng, vừa là nền tảng tinh thần, vừa tạo động lực cho phát triển nhanh và bền vững. Nhờ triển khai đồng bộ các chủ trương, chính sách về phát triển văn hóa, các lĩnh vực VHTTDL của tỉnh tiếp tục có nhiều chuyển biến tích cực. Công tác bảo tồn, phát huy giá trị di sản văn hóa được quan tâm; phong trào "Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa gắn với xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh" đạt nhiều kết quả; thể thao quần chúng phát triển rộng khắp; thể thao thành tích cao có bước tiến rõ nét; du lịch phục hồi và tăng trưởng khá, từng bước khẳng định vai trò là ngành kinh tế tổng hợp có tính lan tỏa.

Buổi làm việc cho thấy quyết tâm của Bộ VHTTDL và tỉnh Thái Nguyên trong việc đưa VHTTDL trở thành động lực phát triển mới, góp phần xây dựng Thái Nguyên trở thành trung tâm văn hóa đặc sắc của vùng Việt Bắc. ■

Văn hóa là nhịp cầu làm sâu sắc quan hệ Việt Nam - Italia

Ủy viên BCH Trung ương Đảng, Bộ trưởng Bộ VHTTDL Lâm Thị Phương Thanh vừa có buổi tiếp Đại sứ đặc mệnh toàn quyền Italia tại Việt Nam Marco Della Seta. Tại buổi tiếp, Bộ trưởng Lâm Thị Phương Thanh khẳng định, Việt Nam luôn coi trọng quan hệ hữu nghị truyền thống và Đối tác chiến lược với Italia, quốc gia có nhiều điểm tương đồng với Việt Nam trong việc xem văn hóa là nguồn lực quan trọng cho phát triển đất nước.

Đánh giá cao những kết quả hợp tác thời gian qua, Bộ trưởng cho rằng giao lưu văn hóa giữa hai nước ngày càng đi vào chiều sâu, mang lại nhiều giá trị thiết thực. Các hoạt động như Ngày Văn hóa Italia tại Việt Nam hay những chương trình của Casa Italia tại Hà Nội đã góp phần quảng bá hình ảnh đất nước, con người Italia đến gần hơn với công chúng Việt Nam, tăng cường hiểu biết và kết nối nhân dân hai nước. Bộ trưởng cho biết, Bộ VHTTDL ủng hộ đề xuất nâng cấp Casa Italia thành "Casa Italia - Viện Văn hóa Italia tại Hà Nội", đồng thời mong muốn sớm ký kết Hiệp định giữa Chính phủ hai nước về thành lập trung tâm văn hóa nước này tại nước kia, tạo cơ sở pháp lý cho hoạt động hợp tác và mở đường cho việc thành lập Trung tâm Văn hóa Việt Nam tại Rome.

Trong thời gian tới, Bộ trưởng đề nghị hai bên tiếp tục tăng cường phối hợp tổ chức các tuần lễ, ngày văn hóa, chương trình nghệ thuật nhằm quảng bá hình ảnh hai quốc gia, đồng thời thúc đẩy giao lưu nhân dân. Việt Nam cũng trân trọng mời phía Italia tham dự các sự kiện văn hóa quốc tế lớn dự kiến tổ chức tại Việt Nam như Lễ hội Văn hóa Thế giới lần thứ hai tại Hà Nội, Liên hoan phim quốc tế Hà Nội hay Liên hoan múa rối quốc tế. Ở lĩnh vực du lịch, Bộ trưởng đề nghị thúc đẩy ký kết Bản ghi nhớ hợp tác giữa Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam và Cơ quan Du lịch Quốc gia Italia (ENIT), đồng thời xem xét tạo thuận lợi hơn về thủ tục thị thực cho công dân Việt Nam nhằm tăng cường trao đổi khách du lịch hai chiều. Trong lĩnh vực thể thao, Bộ trưởng mong muốn hai bên mở rộng hợp tác chuyên sâu ở các môn thế mạnh của Italia như bóng đá, bóng rổ, đấu kiếm…, góp phần hỗ trợ thể thao Việt Nam hướng tới các đấu trường lớn như ASIAD và Olympic.

Phát biểu tại buổi tiếp, Đại sứ Marco Della Seta bày tỏ vui mừng trước sự phát triển tích cực của quan hệ hợp tác Việt Nam - Italia, đặc biệt trong lĩnh vực văn hóa. Theo Đại sứ, Hiệp định hợp tác văn hóa ký từ năm 1990 đã tạo nền tảng quan trọng cho nhiều hoạt động giao lưu giữa hai nước. Đại sứ cho biết Italia hiện tổ chức khoảng 70 hoạt động văn hóa tại Việt Nam mỗi năm và luôn xác định văn hóa là một trụ cột của ngoại giao, là "quyền lực mềm" giúp tăng cường kết nối giữa các quốc gia. Đại sứ cũng đánh giá cao những thành tựu của điện ảnh Việt Nam tại Italia, trong đó có việc bộ phim Địa đạo giành giải Kịch bản xuất sắc nhất tại Liên hoan phim Viễn Đông ở Udine.

HÀ AN

Bộ trưởng Lâm Thị Phương Thanh tặng quà lưu niệm Đại sứ đặc mệnh toàn quyền Italia tại Việt Nam Marco Della Seta

Theo quyết định của UBND TP Huế phê duyệt, dự án có tổng mức đầu tư gần 1,9 tỉ đồng, trong đó chi phí xây dựng hơn 1,25 tỉ đồng, thực hiện hoàn thành trong quý II năm 2026. Đến nay, công trình hiện đã hoàn thành các hạng mục chính như xây dựng tường thành, mũ tường và tô trát hoàn thiện. Quá trình tu bổ di tích ưu tiên áp dụng các phương pháp thi công truyền thống và đảm bảo tuân thủ theo quy mô và giải pháp thiết kế được phê duyệt: Tháo dỡ gạch vồ tường thành; hạ giải nền móng lớp đá ong và gạch vụn; đào móng công trình, đổ bản móng bê tông cốt thép M250 dày 200; xây móng bằng gạch vồ và đá ong tái sử dụng; xây tường thành bằng gạch vồ tái sử dụng (chiếm 50%) và gạch vồ mới; tô trát tường thành bằng vữa tam hợp. Tổng giá trị xây lắp hoàn thành ước đạt khoảng 1,2 tỉ đồng. Đáng chú ý, đoạn tường bị đổ sập do mưa lũ năm 2025 dài 14,2m, cao trung bình khoảng 4,3m; trong quá trình xử lý sự cố, đoạn tường được tháo dỡ đến vị trí có kết cấu ổn định với tổng chiều dài 21,3m, tăng thêm 7,1m so với phạm vi sập đổ ban đầu. Hiện đơn vị thi công đang thực hiện công đoạn bả màu hoàn thiện nhằm tạo sự tương đồng với các đoạn tường nguyên gốc xung quanh. Sau khi hoàn thành, công trình sẽ được nghiệm thu kỹ thuật và đưa vào sử dụng theo đúng quy định.

Ông Phùng Văn Hoàng, Giám đốc Ban Quản lý dự án di tích Cố đô Huế cho biết, để đảm bảo sự tương đồng với các đoạn tường hiện trạng đã xuống cấp theo thời gian và tác động của ngoại cảnh, điều kiện khí hậu khắc nghiệt, đơn vị chuyên môn đã nghiên cứu lựa chọn lớp vữa tô hoàn thiện có tính tương đồng nhất. Sau khi hoàn thiện sẽ phối hợp cùng các cơ quan chức năng tiến hành nghiệm thu kỹ thuật, bàn giao đưa vào sử dụng theo đúng quy định trong khoảng đầu tháng 6.2026. Sau khi công trình hoàn thành và đưa vào sử dụng, chủ đầu tư có trách nhiệm gửi nhật ký công trình, hồ sơ hoàn công đến Sở VHTT TP Huế trong thời hạn 60 ngày để phục vụ công tác quản lý di tích và báo cáo Bộ VHTTDL theo quy định.

Đoạn tường Hoàng thành Huế vừa được tu bổ khẩn cấp và đang trong quá trình hoàn thiện

Trước đó, vào khoảng 18h45 ngày 2.11.2025, do ảnh hưởng của đợt mưa lũ lớn kéo dài, một đoạn tường Hoàng thành Huế ở mặt Bắc (giáp đường Đặng Thái Thân và cách cửa Hòa Bình khoảng 180m về phía Đông) đã bị đổ sập. Di tích Hoàng thành (bao gồm hệ thống tường thành) thuộc Quần thể di tích Cố đô Huế đã được UNESCO công nhận là Di sản văn hóa thế giới từ năm 1993. ■

CÔNG NGHIỆP GIẢI TRÍ: PHÁT TRIỂN NÓNG VÀ NHỮNG LỆCH CHUẨN VĂN HÓA

Bài 3: Hào quang đi cùng chuẩn mực văn hóa

● THANH NGỌC - THÙY TRANG - HỒNG HẠNH

Giữa môi trường truyền thông số đầy biến động, nơi sự nổi tiếng có thể đến rất nhanh nhưng cũng dễ vụt tắt, các chuyên gia cho rằng nghệ sĩ muốn đi đường dài không thể chỉ dựa vào hào quang hay hiệu ứng mạng xã hội. Tài năng là điều kiện cần, nhưng nền tảng tạo nên uy tín và vị thế bền vững vẫn là chuẩn mực văn hóa, trách nhiệm xã hội và ý thức nghề nghiệp trong từng phát ngôn, hành xử trước công chúng.

Nhiều nghệ sĩ xây dựng được hình ảnh bền vững nhờ sự kết hợp giữa tài năng và trách nhiệm xã hội Ảnh: BTC

"La bàn" của nghệ sĩ trong thời đại số

Sự phát triển của truyền thông số, đặc biệt là mạng xã hội, đã mở ra không gian tương tác rộng lớn giữa nghệ sĩ và công chúng, nơi mọi phát ngôn có thể lan tỏa tức thì tới hàng triệu người. Nhưng chính môi trường ấy cũng dễ trở thành "cái bẫy" nếu nghệ sĩ thiếu sự cẩn trọng. Theo ThS Lê Thị Thoa, Trường Khoa học liên ngành và Nghệ thuật, Đại học Quốc gia Hà Nội, những sai lầm truyền thông phổ biến hiện nay gồm phát ngôn thiếu kiểm soát, hành xử theo cảm xúc, "phơi bày" đời tư và để các lùm xùm cá nhân lan truyền trên mạng xã hội.

Bên cạnh đó là tình trạng truyền thông quá đà, thổi phồng năng lực thực sự; chạy theo áp lực "độ phủ" nên chia sẻ thông tin chưa được kiểm chứng. Đáng lo ngại hơn, một số nghệ sĩ dần đánh mất bản sắc khi chạy theo thuật toán và trào lưu, thậm chí thực hiện các hành vi lệch chuẩn để "câu view", đổi lấy những con số ảo.

Nhà nghiên cứu Nguyễn Quang Long nhận định, mạng xã hội đã trở thành "không gian biểu diễn" thứ hai của nghệ sĩ. Vì vậy, trách nhiệm phát ngôn không còn là câu chuyện của riêng ai. Một lời nói thiếu cân nhắc có thể tạo hiệu ứng dây chuyền, tác động tới nhận thức và hành vi của một bộ phận công chúng, đặc biệt là giới trẻ. Trong môi trường số, ranh giới giữa "đời tư" và "công chúng" ngày càng mờ nhạt. Mỗi phát ngôn đều trở thành một phần của hình ảnh nghề nghiệp. Vì thế, nghệ sĩ cần thận trọng, kiểm chứng thông tin và thể hiện thái độ có trách nhiệm.

Điều này không đồng nghĩa với việc né tránh hay "an toàn hóa" quan điểm cá nhân. Nghệ sĩ có quyền thể hiện cá tính và chính kiến ngoài lĩnh vực chuyên môn. Tuy nhiên, trước khi lên tiếng, họ cần đặt mình trong bối cảnh xã hội rộng hơn, tránh cực đoan, kích động hoặc lan truyền thông tin sai lệch.

Nhà nghiên cứu Nguyễn Quang Long nhấn mạnh, việc xây dựng các chính sách, quy định liên quan đến phát ngôn của nghệ sĩ trên không gian mạng là cần thiết nhằm tạo ra chuẩn mực chung. Dù vậy, yếu tố cốt lõi vẫn là ý thức tự thân. Khi hiểu rõ sức nặng của lời nói, nghệ sĩ sẽ biết cách giữ cân bằng giữa cá tính và trách nhiệm xã hội. Đó cũng là "la bàn" giúp họ định hướng trong môi trường truyền thông nhiều biến động.

Nền tảng cho một thương hiệu bền vững

Trong thời đại mà bất kỳ ai cũng có thể nổi tiếng chỉ sau một đêm, việc xây dựng thương hiệu cá nhân bền vững trở thành thách thức lớn với nghệ sĩ. Theo ThS Lê Thị Thoa, hoạt động truyền thông trên nền tảng số cần tuân thủ những nguyên tắc rõ ràng nhằm bảo đảm tính chuyên nghiệp, đạo đức và sự phát triển lâu dài.

Trước hết, nghệ sĩ và ê kíp phải luôn đặt mình trong khuôn khổ pháp luật và chuẩn mực xã hội. Nghệ sĩ có quyền làm mới mình, phá cách để thu hút khán giả, nhưng mọi sáng tạo đều cần dựa trên nền tảng pháp luật, đạo đức và thuần phong mỹ tục. Không thể vì vài lượt yêu thích hay bình luận ảo mà lựa chọn chiêu trò gây sốc, phát ngôn gây sốc hoặc hình ảnh phản cảm.

Thứ hai, mọi thông tin do nghệ sĩ hoặc ê kíp truyền tải cần bảo đảm tính minh bạch và chính xác. Trong bối cảnh mạng xã hội lan truyền thông tin với tốc độ cao, việc kiểm chứng nguồn tin và bảo đảm nội dung phản ánh đúng sự thật là yếu tố quyết định để duy trì niềm tin từ công chúng.

Thứ ba, hoạt động truyền thông của nghệ sĩ và ê kíp cần thể hiện sự tôn trọng công chúng và đồng nghiệp. Điều này được thể hiện qua cách lựa chọn ngôn ngữ, hình ảnh và thông điệp phù hợp; tránh công kích, so sánh tiêu cực hoặc tạo xung đột giữa các cộng đồng người hâm mộ.

Cuối cùng, nghệ sĩ cần nhận thức rõ công chúng không đơn thuần là người tiêu thụ sản phẩm nghệ thuật mà còn là cộng đồng đồng hành. Vì vậy, truyền thông cần hướng tới việc mang lại giá trị văn hóa, cảm xúc và tri thức tích cực cho khán giả, thay vì chỉ chạy theo mục tiêu thương mại hay hiệu ứng ngắn hạn.

"Sự nổi tiếng có thể đến từ may mắn hoặc thuật toán mạng xã hội, nhưng sự tôn trọng từ cộng đồng chỉ dành cho những nghệ sĩ làm nghề chân chính và biết tôn trọng chuẩn mực văn hóa chung. Việc tuân thủ các nguyên tắc không chỉ giúp nghệ sĩ Việt Nam xây dựng thương hiệu cá nhân bền vững mà còn góp phần định hình môi trường truyền thông âm nhạc chuyên nghiệp, văn minh và có trách nhiệm xã hội", ThS Lê Thị Thoa nhấn mạnh.

Thực tế, trong môi trường truyền thông số, khủng hoảng là điều khó tránh khỏi, nhưng cách nghệ sĩ đối diện mới quyết định "họ là ai". Theo ThS Lê Thị Thoa, điều công chúng cần nhất là sự trung thực. Nếu nghệ sĩ vướng khủng hoảng do sai lầm của bản thân, họ cần chủ động lên tiếng kịp thời, thẳng thắn nhận lỗi, đồng thời có hành động sửa đổi cụ thể và minh bạch thông tin. Về lâu dài, "con đường ngắn nhất và bền vững nhất" để lấy lại niềm tin khán giả vẫn là những sản phẩm nghệ thuật chất lượng cùng các đóng góp thiết thực cho cộng đồng.

"Đại sứ văn hóa" trong xã hội hiện đại

Khi sức ảnh hưởng của nghệ sĩ vượt ra ngoài phạm vi nghệ thuật, việc nhìn nhận họ như những "đại sứ văn hóa" là cách tiếp cận phù hợp. Tuy nhiên, theo nhà nghiên cứu Nguyễn Quang Long, vai trò này không nên bị hiểu như một áp lực mang tính hình thức, mà cần trở thành ý thức nghề nghiệp được hình thành qua quá trình học tập và rèn luyện.

Nghệ sĩ không nhất thiết phải là những hình mẫu hoàn hảo, nhưng cần có chuẩn mực trong lựa chọn thông điệp và cách thể hiện. Một nghệ sĩ có thể cá tính, thậm chí nổi loạn trong nghệ thuật, nhưng không nên cổ vũ cho những lệch chuẩn về hành vi hay giá trị sống. Ranh giới này đôi khi rất mong manh, đòi hỏi sự tỉnh táo và khả năng tự điều chỉnh liên tục. Vì vậy, "đại sứ văn hóa" không phải là một danh xưng, mà là kết quả của quá trình tích lũy, trau dồi và trải nghiệm. Khi nghệ sĩ nghiêm túc với nghề, có trách nhiệm với xã hội và chuẩn mực trong hành vi, họ tự nhiên sẽ trở thành điểm tựa giá trị cho công chúng.

Thực tế cho thấy, đời sống âm nhạc đã xuất hiện nhiều nghệ sĩ xây dựng được hình ảnh bền vững nhờ kết hợp hài hòa giữa tài năng và trách nhiệm xã hội. Họ không vội vàng chạy theo xu hướng ngắn hạn, đồng thời có ý thức gìn giữ và lan tỏa những giá trị tích cực. Một số nghệ sĩ tạo dấu ấn bằng việc gắn bó với hoạt động cộng đồng hoặc đưa các yếu tố văn hóa truyền thống vào sản phẩm một cách chọn lọc, góp phần làm mới mà không làm sai lệch bản chất.

Điều đáng chú ý, ảnh hưởng của họ thường không đến từ phát ngôn, mà từ chính cách làm nghề và ứng xử với nghề. Theo ông Nguyễn Quang Long, trong bối cảnh hiện nay, những hình mẫu như vậy rất cần được ghi nhận và lan tỏa. Đây cũng là những nhân tố góp phần định hướng thẩm mỹ và đưa các chính sách quản lý văn hóa đi vào thực chất, thay vì chỉ dừng ở văn bản hay quy định hành chính.

Trên bình diện quốc tế, những trường hợp như ca sĩ Taylor Swift với các hoạt động thúc đẩy quyền công dân hay nhóm BTS cùng chiến dịch "Love Myself" cho thấy sức mạnh của truyền thông khi được sử dụng để lan tỏa giá trị nhân văn. Tại Việt Nam, Hà Anh Tuấn là ví dụ tiêu biểu khi gắn âm nhạc với các hoạt động bảo vệ môi trường và xây dựng cộng đồng khán giả văn minh.

Từ những điển hình đó, ThS Lê Thị Thoa khẳng định vai trò "đại sứ văn hóa" của nghệ sĩ không chỉ là danh xưng cao quý mà còn là trách nhiệm xã hội. Với lượng người hâm mộ đông đảo, nghệ sĩ đang nắm giữ "quyền lực mềm" rất lớn, có khả năng định hướng thẩm mỹ và hình thành lối sống cho thế hệ trẻ. Mỗi nghệ sĩ xuất hiện trên các nền tảng số quốc tế không chỉ đại diện cho cá nhân mà còn phản chiếu hình ảnh văn hóa quốc gia. Vì vậy, hoạt động truyền thông của nghệ sĩ cần bảo đảm tinh thần tự tôn dân tộc và sự tinh tế văn hóa.

Một "đại sứ văn hóa" không được định danh bằng hào quang nhất thời, mà bằng những đóng góp bền bỉ cho xã hội. Đó cũng là con đường lâu dài để nghệ sĩ giữ uy tín, vị trí trong lòng công chúng và góp phần xây dựng môi trường văn hóa số lành mạnh. ■

(Còn tiếp)

PHIM KINH DỊ VIỆT:

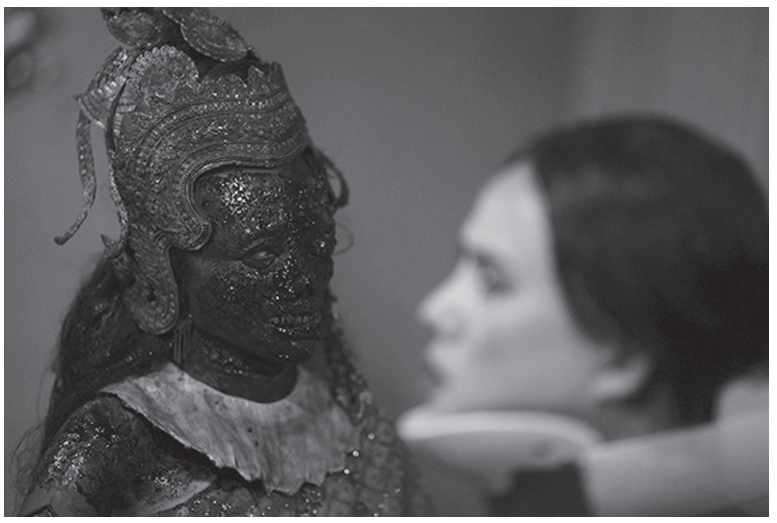
Không còn là "kẻ đi bên lề"

● **BÁ TRƯỜNG**

Liên tiếp xác lập những kỷ lục doanh thu "vô tiền khoáng hậu", phim kinh dị Việt đang cho thấy sức bật mạnh mẽ của một "mỏ vàng" trăm tỉ tại phòng vé. Dù sự bùng nổ về số lượng vẫn chưa khỏa lấp khoảng trống về chiều sâu nghệ thuật, nhưng thành công thương mại liên tiếp đã khẳng định phim kinh dị không còn là kẻ "đứng bên lề", mà đang dần trở thành "con gà đẻ trứng vàng" dẫn dắt thị trường điện ảnh nội địa.

Phim "Phí Phông: Quỷ máu rừng thiêng" đang tiến đến cột mốc 200 tỉ và trở thành phim kinh dị Việt ăn khách nhất mọi thời đại

Cảnh trong phim *Heo năm móng*

Công thức "vốn ít lời nhiều"

Nhìn vào bảng xếp hạng doanh thu điện ảnh Việt trong hai năm trở lại đây, có thể thấy một sự chuyển dịch rõ rệt: Phim kinh dị đã thực sự trở thành "con cưng" của phòng vé. Từ năm 2024 đến giữa năm 2026, thị trường chứng kiến sự bùng nổ chưa từng có với hàng loạt tác phẩm nối tiếp nhau ra rạp. Chỉ trong giai đoạn này, điện ảnh nội địa đã có ít nhất 17 dự án kinh dị được trình làng, từ những cái tên gây sốt như *Ma da, Cám, Quỷ cẩu, Linh miêu* đến những "tân binh" vừa lập kỷ lục doanh thu như *Phí Phông: Quỷ máu rừng thiêng* hay *Heo năm móng*. Mật độ xuất hiện dày đặc cho thấy phim kinh dị đang trở thành lựa chọn ưu tiên trong chiến lược sản xuất của nhiều nhà làm phim.

Kinh phí trung bình của một phim kinh dị Việt hiện nay thường dưới 20 tỉ đồng, thấp hơn đáng kể so với dòng chính kịch hoặc 50-60 tỉ đồng của các dự án hành động cần dàn dựng cầu kỳ, cháy nổ hay kỹ xảo phức tạp. Điểm hòa vốn thấp nhưng khả năng sinh lời cao khiến dòng phim này được giới đầu tư đặc biệt ưu ái.

Minh chứng rõ nhất là trong kỳ nghỉ lễ 30.4.2026, cuộc đua doanh thu gần như trở thành "sân chơi" riêng của phim kinh dị. *Phí Phông: Quỷ máu rừng thiêng* thu về hơn 180 tỉ đồng; *Heo năm móng* của đạo diễn Lưu Thành Luân cũng nhanh chóng cán mốc 100 tỉ và liên tục dẫn đầu số suất chiếu. Ngay cả những phim có mức đầu tư cao hơn mặt bằng chung như *Ma da* (khoảng 35 tỉ đồng) vẫn dễ dàng thu về 127 tỉ đồng doanh thu, cho thấy sức hút rất lớn của dòng phim này với khán giả.

Sức mạnh cốt lõi giúp phim kinh dị Việt chiếm lĩnh phòng vé nằm ở việc khai thác triệt để chất liệu dân gian và niềm tin tâm linh bản địa. Khán giả có thể giật mình trước một con búp bê ma phương Tây, nhưng sẽ thực sự "lạnh sống lưng" khi đối diện với những hình ảnh gắn với ký ức và văn hóa dân gian như heo năm móng, tục thờ cúng bí hiểm hay những lời nguyền gia tộc... Việc đưa các truyền thuyết đô thị lên màn ảnh rộng tạo ra sự gần gũi văn hóa mà phim ngoại, dù sở hữu kinh phí hàng trăm triệu USD, cũng khó thay thế.

Đạo diễn Hùng Trần, người đang thực hiện dự án *Lầu chú Hỏa* dựa trên truyền thuyết *Oan hồn Hứa thị* nổi tiếng ở khu Chợ Lớn lý giải: "Truyền thuyết dân gian thường đã có sẵn chất liệu nền tảng như vong hồn này là ai, tại sao oán khí nặng đến vậy, câu chuyện của họ là gì?… Khi đưa lên màn ảnh rộng, khán giả sẽ dễ tin vào những gì xảy ra trong phim hơn so với các tác phẩm hoàn toàn hư cấu. Khán giả ra rạp không chỉ để xem phim, mà còn để kiểm chứng xem những lời truyền miệng từ các cụ thời xưa có giống với những gì họ từng tưởng tượng hay không".

Sự tò mò ấy tạo nên hiệu ứng truyền thông tự nhiên rất mạnh. Những trích đoạn lan truyền trên TikTok, video parody hay các cuộc tranh luận về tính đúng sai của phong tục tập quán đã trở thành chiến dịch quảng bá "0 đồng", giúp phim tiếp cận khán giả hiệu quả hơn nhiều hình thức truyền thông truyền thống.

Không dừng lại ở thị trường trong nước, hướng khai thác chất liệu quỷ dị đậm màu sắc bản địa cũng đang mở ra cơ hội xuất khẩu cho điện ảnh Việt. Theo thống kê, phim kinh dị Việt hiện được bán đều đặn sang các thị trường như Mỹ, Canada, Nam Mỹ cùng nhiều quốc gia châu Á như Nhật Bản, Hàn Quốc, Thái Lan và Ấn Độ.

Bài toán bảo tồn sức hút cho "mỏ vàng"

"Thừa thắng xông lên", hàng loạt dự án kinh dị mới đang nối nhau chờ ngày ra rạp. Đáng chú ý có thể kể đến *Thẩm mỹ viện âm phủ* - bộ phim đánh dấu màn lấn sân của Ngọc Trinh vào dòng phim kinh dị; hay *Lầu chú Hỏa* của đạo diễn Hùng Trần với những bí mật kinh hoàng lần đầu được hé lộ. Bên cạnh đó, dự án *Ma xó từ 856 Pictures* cũng nhận được nhiều kỳ vọng khi hướng đến khai thác những góc khuất tâm linh và bi kịch gia đình, phản ánh nỗi bế tắc của con người khi bị đẩy đến tận cùng tuyệt vọng.

Tuy nhiên, nhìn từ góc độ làm nghề, sự bùng nổ về số lượng cũng kéo theo không ít bất cập. Thời hoàng kim của dòng phim kinh dị chi phí thấp đang đứng trước nguy cơ bão hòa khi các mô típ "nhà hoang - bóng trắng - âm thanh chát chúa" bị lặp lại quá nhiều. Một số tác phẩm gần đây bị phàn nàn vì lạm dụng các cảnh hù dọa bất ngờ để bù đắp cho sự thiếu hụt chiều sâu kịch bản. Trong bối cảnh khán giả ngày càng tiếp cận nhiều dòng phim kinh dị quốc tế chất lượng cao, từ tâm lý đến dân gian có chiều sâu nghệ thuật, những chiêu trò hù dọa cơ học cũ kỹ không còn dễ tạo hiệu ứng.

Bên cạnh đó, nhiều nhà làm phim đang nhầm lẫn giữa màu sắc văn hóa và chiều sâu văn hóa. Việc đưa áo tang, bàn thờ cũ hay những lời khấn vào phim mới chỉ dừng ở lớp minh họa bề mặt. Bản sắc thực sự chỉ xuất hiện khi nhà làm phim hiểu được căn nguyên vì sao những nỗi sợ ấy bám rễ sâu trong tâm lý người Việt. Nếu không đi sâu vào lớp nghĩa này, phim rất dễ bị xem là "ăn xổi", khiến khán giả nhanh chóng "nhờn thuốc".

Một bộ phim kinh dị giá trị không chỉ khiến khán giả giật mình trong rạp, mà còn phải để lại dư vị ám ảnh sau khi đèn phòng chiếu bật sáng, phản chiếu được những vùng xám của đạo đức và đời sống xã hội. Vì thế, "chất lượng" vẫn quan trọng hơn "số lượng", và không phải phim kinh dị nào ra rạp cũng có thể chạm mốc doanh thu trăm tỉ.

Thành công của *Phí Phông: Quỷ máu rừng thiêng* hay *Heo năm móng* cho thấy điện ảnh Việt đã tìm được một phân khúc giàu tiềm năng. Tuy nhiên, để "mỏ vàng" này không sớm cạn kiệt, sự sáng tạo phải song hành với doanh thu. Thử thách lớn nhất lúc này không nằm ở việc làm thêm nhiều phim kinh dị, mà là làm sao thoát khỏi những công thức đã cũ. Điều đó đòi hỏi các nhà làm phim phải đầu tư nghiêm túc hơn cho kịch bản, kiểm soát tốt ngôn ngữ hình ảnh và tránh tâm lý nóng vội muốn thắng nhanh ở phòng vé.

Chất liệu dân gian là kho tàng gần như vô tận của điện ảnh Việt, nhưng cũng cần được khai thác bằng sự thận trọng và tôn trọng để không bị biến thành lớp trang trí rẻ tiền hay chiêu trò hù dọa đơn thuần. Vì thế, tương lai của dòng phim kinh dị Việt sẽ không được quyết định bởi những con số doanh thu trăm tỉ, mà bởi có bao nhiêu tác phẩm thực sự ở lại trong trí nhớ khán giả như một dấu ấn của điện ảnh đương đại. ■

Khởi động chiến lược phát triển dòng phim lịch sử - văn hóa Việt Nam

Vingroup vừa công bố chiến lược phát triển Công ty cổ phần Phát triển Điện ảnh V-Film với định hướng đầu tư dài hạn cho dòng phim lịch sử - văn hóa Việt Nam theo chuẩn mực quốc tế. Các dự án sẽ được phát triển bằng tư duy điện ảnh hiện đại, quy mô sản xuất lớn và ngôn ngữ kể chuyện giàu cảm xúc nhằm tôn vinh lịch sử, văn hóa và tinh thần dân tộc.

Theo kế hoạch, việc đầu tư sẽ triển khai trên toàn bộ chuỗi giá trị điện ảnh, từ phát triển kịch bản, sản xuất, hậu kỳ đến phát hành. Đồng hành cùng các dự án là Hội đồng tư vấn gồm các nhà nghiên cứu lịch sử, chuyên gia văn hóa và cố vấn học thuật nhằm bảo đảm tính chính xác của các mốc lịch sử cũng như chiều sâu văn hóa trong từng tác phẩm.

Song song với đó là đội ngũ sản xuất từng làm việc trong môi trường điện ảnh quốc tế cùng các đạo diễn trẻ Việt Nam. Việc hợp tác với các đối tác nước ngoài cũng được đặt ra nhằm nâng cao chất lượng tác phẩm, từng bước đưa những câu chuyện lịch sử - văn hóa Việt Nam tham gia sâu hơn vào dòng chảy điện ảnh thế giới.

Dự án mở màn cho định hướng này là series về triều đại nhà Trần, lấy cảm hứng từ "hào khí Đông A" với ba lần kháng chiến chống quân Nguyên - Mông, đan xen những cuộc chuyển giao quyền lực và các quyết định làm thay đổi vận mệnh dân tộc. Mùa đầu tiên gồm 10 tập đã hoàn tất kịch bản, dự kiến khởi quay vào tháng 7 và công chiếu vào tháng 12 năm nay.

H.HẠNH

XÂY DỰNG VĂN HÓA TUÂN THỦ PHÁP LUẬT

Bài cuối

Thượng tôn pháp luật từ ý thức tự giác

● HOÀNG HƯƠNG

Để pháp luật thực sự đi vào đời sống và trở thành chuẩn mực ứng xử tự giác, việc xây dựng và thi hành pháp luật phải gắn chặt với thực tiễn xã hội và đời sống văn hóa của người dân. Theo tinh thần Nghị quyết số 66-NQ/TW của Bộ Chính trị, xây dựng văn hóa tuân thủ pháp luật không dừng ở việc hoàn thiện thể chế, mà còn hướng tới hình thành ý thức thượng tôn Hiến pháp và pháp luật trong mỗi cá nhân, để sự tuân thủ xuất phát từ nhận thức, trách nhiệm và nhu cầu tự thân của một xã hội văn minh, hiện đại.

Ý thức tuân thủ Luật Giao thông là một phần quan trọng của văn hóa pháp quyền trong đời sống đô thị Ảnh minh họa

"Đứng trên mảnh đất thực tiễn" để kiến tạo luật pháp

Nhìn từ thực trạng hàng triệu quyết định xử phạt vi phạm hành chính được ban hành mỗi năm, hàng loạt vụ án kinh tế, tham nhũng lớn liên quan đến người có chức vụ, quyền hạn bị phanh phui, cùng tâm lý "bình thường hóa cái sai" len lỏi trong đời sống thường nhật, có thể thấy rào cản lớn đối với sự phát triển không chỉ nằm ở mức độ nặng nhẹ của chế tài, mà ở chỗ pháp luật chưa thực sự được chuyển hóa thành hệ giá trị văn hóa nội tâm. Khi sự tuân thủ chủ yếu xuất phát từ áp lực cưỡng chế bên ngoài thay vì ý thức tự giác bên trong, hệ thống quản trị xã hội sẽ phải gánh những chi phí vô hình rất lớn, làm hao mòn nguồn lực và suy giảm niềm tin công chúng.

Tuy nhiên, nếu chỉ đổ lỗi cho ý thức người dân hay sự suy thoái đạo đức của một bộ phận cán bộ, thì mới chỉ nhìn thấy phần ngọn của vấn đề. Một xã hội chỉ có thể hình thành thói quen thượng tôn pháp luật khi bản thân hệ thống pháp luật thực sự ưu việt, công bằng và mang tính kiến tạo. Đây cũng là điểm nghẽn mà Nghị quyết số 66-NQ/TW chỉ ra và yêu cầu phải tháo gỡ triệt để.

Điểm nghẽn ấy nằm ở việc một số chủ trương, định hướng của Đảng chưa được thể chế hóa kịp thời, đầy đủ; tư duy xây dựng pháp luật trong một số lĩnh vực còn nặng về quản lý; chất lượng pháp luật chưa theo kịp yêu cầu thực tiễn. Nhiều quy định còn chồng chéo, mâu thuẫn, thiếu rõ ràng, gây khó khăn cho thực thi, chưa tạo thuận lợi cho đổi mới sáng tạo và khơi thông nguồn lực đầu tư. Việc phân cấp, phân quyền chưa đủ mạnh, thủ tục hành chính vẫn còn rườm rà.

Thực tế công tác xây dựng pháp luật từ báo cáo của Bộ Tư pháp cho thấy, chỉ riêng năm 2024, qua kiểm tra 11.928 văn bản quy phạm pháp luật, cơ quan chức năng đã phát hiện 376 văn bản có "vấn đề". Trong đó có 340 văn bản trái pháp luật về nội dung và thẩm quyền, cùng 36 văn bản không phải quy phạm pháp luật nhưng lại chứa quy phạm pháp luật. Trong 6 tháng đầu năm 2025, Bộ Tư pháp tiếp nhận, phân loại kiểm tra 1.177 văn bản, gồm 100 văn bản của các Bộ, cơ quan ngang Bộ và 1.077 văn bản của HĐND, UBND cấp tỉnh. Qua rà soát, Bộ Tư pháp đã kiến nghị xử lý 3 văn bản của cơ quan cấp Bộ có quy định trái pháp luật.

Chính vì vậy, Nghị quyết số 66-NQ/TW nhấn mạnh yêu cầu xây dựng pháp luật phải bám sát thực tiễn, "đứng trên mảnh đất thực tiễn của Việt Nam", tiếp thu có chọn lọc tinh hoa của nhân loại, bảo đảm tính hệ thống, mở đường và khơi thông mọi nguồn lực phát triển. Mục tiêu là đưa thể chế, pháp luật trở thành lợi thế cạnh tranh, nền tảng vững chắc và động lực mạnh mẽ cho phát triển đất nước, tạo dư địa thúc đẩy tăng trưởng kinh tế "hai con số", nâng cao đời sống nhân dân, bảo đảm quốc phòng, an ninh và đối ngoại. Các quy định pháp luật phải bảo đảm tính ổn định, đơn giản, dễ thực hiện, lấy người dân và doanh nghiệp làm trung tâm. Đồng thời, cần phát huy đúng mức vai trò của đạo đức xã hội, đạo đức nghề nghiệp và các quy tắc tự quản cộng đồng trong điều chỉnh các quan hệ xã hội.

Khi hệ thống pháp luật phản chiếu đúng thực tiễn khách quan, minh bạch và khả thi, tự thân nó sẽ mang sức mạnh thuyết phục. Lúc ấy, người dân tuân thủ pháp luật không phải vì sợ chế tài, mà bởi họ nhận thấy pháp luật đang thực sự bảo vệ quyền lợi chính đáng và tạo điều kiện thuận lợi cho chính cuộc sống của mình.

Tuân thủ pháp luật phải trở thành phản xạ văn hóa

Theo PGS.TS Bùi Hoài Sơn - một xã hội văn minh không thể chỉ dựa vào hệ thống chế tài hay các biện pháp xử phạt hành chính. Điều quan trọng hơn là mỗi người tự ý thức được rằng không vượt đèn đỏ, không xả rác, không chen lấn, không gian dối hay xâm phạm quyền lợi của người khác không phải vì sợ bị xử phạt, mà vì hiểu đó là những hành vi không đúng, không đẹp và không phù hợp với phẩm giá của mình.

"Khi sự tuân thủ không dừng ở hành vi bên ngoài mà trở thành nếp nghĩ, nếp sống và phản xạ văn hóa, xã hội mới có thể phát triển bền vững", PGS.TS Bùi Hoài Sơn nhấn mạnh.

Xây dựng văn hóa thượng tôn Hiến pháp và pháp luật

Muốn pháp luật thực sự đi vào đời sống, bên cạnh việc xây dựng hệ thống pháp luật với các quy định ổn định, đơn giản, dễ thực hiện, thì quá trình thực thi cũng phải gắn với việc phát huy đúng mức vai trò của đạo đức xã hội, đạo đức nghề nghiệp và các quy tắc tự quản cộng đồng trong điều chỉnh các quan hệ xã hội.

Theo PGS.TS Bùi Hoài Sơn - Ủy viên chuyên trách Ủy ban Văn hóa và Xã hội của Quốc hội, pháp luật là công cụ để Nhà nước quản lý xã hội, và sâu xa hơn, là sự kết tinh của những giá trị chung mà cộng đồng cùng lựa chọn gìn giữ như công bằng, trật tự, trách nhiệm, nhân phẩm, quyền con người và lợi ích chung. Vì vậy, tuân thủ pháp luật không nên hiểu đơn thuần là "sợ bị xử phạt", mà phải trở thành một phẩm chất văn hóa, biểu hiện của con người có lòng tự trọng, có trách nhiệm và biết sống vì cộng đồng.

Một xã hội văn minh không thể vận hành bền vững nếu chỉ dựa vào chế tài và xử phạt. Khi mọi hành vi đúng đắn đều phải chờ camera, biên bản xử phạt hay mệnh lệnh hành chính thì nền văn hóa pháp quyền ấy vẫn chưa thực sự bền vững. Điều quan trọng hơn là mỗi người tự ý thức: "Không vượt đèn đỏ", "không xả rác", "không chen lấn", "không gian dối", "không xâm phạm quyền lợi của người khác"..., không phải vì bị giám sát mà vì hiểu rằng đó là những hành vi không đúng, không đẹp và không xứng với phẩm giá của mình.

Để pháp luật đi vào đời sống không bằng những mệnh lệnh khô cứng mà bằng sự đồng thuận văn hóa, pháp luật cần được chuyển hóa thành những chuẩn mực ứng xử cụ thể: Trong gia đình là bình đẳng, không bạo lực; trong cộng đồng là tôn trọng không gian chung; trong kinh doanh là trung thực; trong lễ hội là văn minh; trên mạng xã hội là chuẩn mực và tỉnh táo trong phát ngôn, hành vi...

Ở chiều sâu văn hóa, pháp luật chính là ranh giới bảo vệ tự do của mỗi người. Khi tôn trọng pháp luật, mỗi người cũng đang tôn trọng quyền được sống an toàn, bình đẳng và tử tế của người khác. Một xã hội chỉ thực sự phát triển khi sự tuân thủ không dừng ở hành vi bên ngoài mà thấm sâu vào nhận thức, trở thành nếp nghĩ, nếp sống và phản xạ văn hóa.

Theo PGS.TS Bùi Hoài Sơn, Nghị quyết số 66-NQ/TW cũng đặt yêu cầu đổi mới công tác xây dựng và thi hành pháp luật như một đột phá trong hoàn thiện thể chế phát triển đất nước trong kỷ nguyên mới. Vì vậy, xây dựng văn hóa tuân thủ pháp luật cũng chính là xây dựng con người, làm cho pháp luật không còn xa lạ hay áp đặt từ bên ngoài, mà trở thành chuẩn mực ứng xử tự nhiên trong đời sống hằng ngày.

Nghị quyết nhấn mạnh, trong bối cảnh thế giới đang thay đổi sâu sắc, để đất nước vững bước vào kỷ nguyên phát triển mới, cùng với cuộc cách mạng tinh gọn tổ chức bộ máy và mục tiêu tăng trưởng kinh tế "hai con số", công tác xây dựng và thi hành pháp luật phải được đổi mới căn bản, tạo động lực mạnh mẽ cho phát triển nhanh và bền vững.

Văn hóa tuân thủ pháp luật không thể hình thành trong ngày một ngày hai. Đó là quá trình bền bỉ làm cho cái đúng trở thành thói quen, cái đẹp trở thành nhu cầu, cái tốt trở thành chuẩn mực và pháp luật trở thành một phần tự nhiên của đời sống. Khi làm được điều đó, chúng ta không chỉ có một xã hội được quản lý hiệu quả hơn mà còn có một xã hội văn minh, nhân văn và phát triển bền vững hơn. ■

Điều gì giữ người trẻ ở lại với hôn nhân?

● THANH MAI

Trước thực trạng nhiều cuộc hôn nhân tan vỡ chỉ sau vài năm chung sống, không ít người trẻ trở nên dè dặt với chuyện kết hôn. Dẫu vậy, vẫn có những cặp đôi lựa chọn bước vào cuộc sống gia đình từ sớm, chấp nhận những "va chạm" đầu đời để cùng nhau trưởng thành.

Với cặp vợ chồng NSƯT Thu Hương và NSƯT Thanh Tuấn, sự thấu hiểu và đồng hành là nền tảng giúp họ giữ gìn hạnh phúc gia đình

Trong hành trình ấy, hạnh phúc không nằm ở sự hoàn hảo mà được vun đắp từ sự lắng nghe, nhường nhịn và sẻ chia - những điều tưởng chừng giản dị nhưng lại trở thành "chìa khóa" giữ gìn mái ấm bền vững.

Hạnh phúc gia đình bắt đầu từ những điều nhỏ bé

Theo số liệu của Tổng cục Thống kê công bố đầu năm 2025, cả nước có khoảng 2,2 triệu người ly hôn hoặc ly thân; tỷ lệ ly hôn chiếm khoảng 2,6% dân số và tiếp tục gia tăng so với giai đoạn trước. Nhiều nghiên cứu về gia đình cũng cho thấy tình trạng ly hôn đang ngày càng trẻ hóa, tập trung ở nhóm tuổi 18-30 và phần lớn xảy ra chỉ sau vài năm chung sống.

Tuy nhiên, bên cạnh những cuộc chia tay chóng vánh, vẫn có những người trẻ lựa chọn kết hôn từ sớm và kiên nhẫn học cách giữ gìn mái ấm bằng sự đồng hành, thấu hiểu. Lập gia đình ở tuổi 23, Đinh Trần Hương Nguyên (TP. HCM) từng nhận nhiều lời xì xào rằng "cưới quá sớm". Nhưng với cô gái trẻ, đó không phải quyết định bốc đồng mà là kết quả của hành trình hơn 4 năm yêu nhau, gần 5 năm đồng hành trong công việc, đủ dài để cả hai hiểu nhau trước khi về chung một nhà.

Điều khiến Hương Nguyên yên tâm bước vào hôn nhân còn đến từ sự gắn kết giữa hai bên gia đình. Không chỉ cha mẹ hai bên gắn bó, họ hàng nội ngoại cũng xem nhau như người một nhà. Cô chia sẻ: "Chồng hơn mình 7 tuổi, có công việc ổn định và sự chín chắn trong suy nghĩ. Cả hai hiện vẫn tiếp tục học lên cao, thường xuyên trò chuyện với nhau về công việc, văn hóa, xã hội trong những bữa cơm thường ngày. Với mình, sự đồng điệu trong suy nghĩ là yếu tố quan trọng giúp hôn nhân bền vững".

Dẫu vậy, Hương Nguyên thừa nhận hôn nhân của người trẻ khó tránh khỏi va chạm, nhất là trong giai đoạn đầu sau cưới. Áp lực công việc cùng những kỳ vọng dành cho bản thân và đối phương từng khiến cả hai rơi vào trạng thái căng thẳng.

Tương tự, Trần Hương Mi (Hà Nội) lựa chọn kết hôn khi còn là sinh viên năm cuối đại học. Ở tuổi 22, khi nhiều bạn bè còn lo chuyện học hành, công việc, cô đã bắt đầu cuộc sống của một người vợ trẻ. Sau 3 năm kết hôn, gia đình nhỏ của cô đã có thêm một bé gái 2 tuổi. Nhìn lại hành trình đã qua, Hương Mi cho rằng điều quan trọng không nằm ở chuyện kết hôn sớm hay muộn, mà ở việc cả hai có đủ trưởng thành về suy nghĩ và cảm xúc để cùng chịu trách nhiệm với cuộc sống chung hay không.

Theo Hương Mi, giữ lửa tình yêu trong hôn nhân bắt đầu từ giao tiếp mỗi ngày. Không chỉ là những cuộc trò chuyện thẳng thắn về mong muốn hay áp lực cuộc sống, nhiều khi sự gắn bó lại đến từ những chi tiết rất nhỏ, không cần nói thành lời. "Có những hôm cả hai đều mệt, nhưng chỉ cần chồng nhớ mua món ăn tôi thích, hay tôi chuẩn bị cơm tối chờ anh về muộn là đã đủ để cảm thấy được quan tâm. Cảm giác luôn có một người để nghĩ đến, để chờ đợi và cùng sẻ chia những điều vụn vặt trong đời sống chính là điều khiến gia đình trở nên đặc biệt", cô chia sẻ.

Đồng hành để đi qua áp lực hôn nhân

Tại Liên đoàn Xiếc Việt Nam, cặp vợ chồng NSƯT Thu Hương (33 tuổi) và NSƯT Thanh Tuấn (36 tuổi) kết hôn khi cả hai đang ở giai đoạn sung sức nhất để theo đuổi nghề. Là một trong những cặp nghệ sĩ trẻ tuổi được phong tặng danh hiệu NSƯT, cuộc sống gia đình của họ cũng gắn liền với áp lực đặc thù của nghề xiếc: lịch tập luyện, biểu diễn dày đặc và luôn tiềm ẩn rủi ro.

Nhìn lại hành trình đồng hành cùng nhau, NSƯT Thu Hương cho rằng sự thấu hiểu và sẻ chia là yếu tố quan trọng nhất để giữ gìn hạnh phúc. Một trong những giai đoạn đáng nhớ nhất của vợ chồng cô là hai năm sang Nhật Bản công tác, khi con gái mới gần 2 tuổi. Ở nơi đất khách, vừa thích nghi với cuộc sống mới, vừa đảm bảo lịch biểu diễn liên tục, nhiều lúc họ gần như không có thời gian cho riêng mình. Có những hôm cả hai cùng biểu diễn trên sân khấu, con phải nhờ đồng nghiệp đứng sau cánh gà chăm giúp. "Nếu không đủ yêu thương và thấu hiểu thì rất khó để vượt qua giai đoạn đó", nữ nghệ sĩ chia sẻ.

Sau khi trở về Việt Nam công tác tại Liên đoàn, guồng quay công việc vẫn không hề nhẹ hơn. Tuy vậy, theo NSƯT Thu Hương, điều giúp gia đình cô giữ được sự gắn kết chính là việc cả hai biết san sẻ với nhau từ những điều nhỏ nhất. "Khi tôi bận luyện tập hay đi diễn, chồng sẽ chủ động nấu cơm, dọn dẹp, chăm con; và ngược lại, tôi cũng luôn sẵn sàng hỗ trợ chồng trong công việc lẫn cuộc sống thường ngày", cô nói.

Theo nữ nghệ sĩ, người trẻ hiện nay bước vào hôn nhân với nhiều áp lực, từ công việc, tài chính đến kỳ vọng cá nhân, nhất là khi ai cũng muốn phát triển sự nghiệp và theo đuổi ước mơ riêng. Vì vậy, để giữ gìn mái ấm, điều quan trọng không nằm ở những điều lớn lao mà ở sự quan tâm, đồng hành mỗi ngày. Vợ chồng trẻ cần học cách lắng nghe, chia sẻ cảm xúc và san sẻ trách nhiệm gia đình thay vì giữ mọi áp lực trong lòng. Khi cả hai biết nghĩ cho nhau, sẵn sàng nhường nhịn và đặt mình vào vị trí của đối phương, cuộc sống hôn nhân sẽ nhẹ nhàng hơn rất nhiều.

Từ góc độ chuyên gia, ThS Bùi Thị Hải Yến, Nhà sáng lập và điều hành Hệ thống Tâm lý và Phát triển Con người NHC Việt Nam cho rằng thay vì chờ đợi trạng thái hoàn hảo trước khi kết hôn, người trẻ nên xem hôn nhân là hành trình cùng nhau trưởng thành. Để xây dựng nền tảng bền vững, các cặp đôi cần chuẩn bị theo hướng thực tế, trước hết là có kế hoạch tài chính rõ ràng, phù hợp với thu nhập và mục tiêu sống của cả hai nhằm tránh áp lực kinh tế sau khi về chung một nhà.

Bên cạnh đó, kỹ năng giao tiếp trong gia đình được xem là yếu tố then chốt giúp vợ chồng trẻ thấu hiểu nhau hơn, hạn chế những hiểu lầm và mâu thuẫn không đáng có. Việc học cách lắng nghe, chia sẻ cảm xúc và thẳng thắn bày tỏ nhu cầu cá nhân sẽ giúp duy trì sự kết nối lâu dài. Đồng thời, người trẻ cũng cần rèn luyện khả năng kiểm soát cảm xúc, tránh phản ứng nóng vội khi xảy ra bất đồng.

Theo chuyên gia tâm lý, hôn nhân chỉ trở thành gánh nặng khi kỳ vọng vượt quá khả năng hiện tại. Nếu biết điều chỉnh kỳ vọng, lắng nghe và cùng nhau tháo gỡ khó khăn, người trẻ hoàn toàn có thể xây dựng một cuộc hôn nhân tích cực, bền vững. ■

Hành trình cuối cùng của cô gái 19 tuổi: Trao lại sự sống

Cô gái V.H.L. 19 tuổi quê Quảng Ninh, với nụ cười rạng rỡ và nghị lực khiến bất cứ ai gặp cũng khó quên - đã ra đi sau thời gian dài chống chọi với bệnh tật. Nhưng từ khoảnh khắc đau đớn nhất, gia đình em đã lựa chọn thực hiện tâm nguyện em nhiều lần nhắc khi còn sống: hiến tạng cứu người.

Từ năm lớp 6, L. đã trải qua hai lần phẫu thuật não. Tuổi thơ gắn với bệnh viện và những đợt điều trị kéo dài, nhưng cô gái nhỏ vẫn luôn sống lạc quan, giàu tình cảm và yêu thương mọi người. Sau mỗi ca mổ, chỉ nghỉ ngơi khoảng hai tuần là em lại xin bố mẹ cho đi học vì nhớ lớp, nhớ bạn. Suốt những năm tháng điều trị, em gần như không nghỉ học, trừ những lần phải tái khám.

Dù sức khỏe không thật sự tốt, ngày nào em cũng dậy từ 5 giờ sáng phụ bố mẹ dọn hàng, làm việc nhà. "Ai cũng quý con bé vì hiền lành, sống tình cảm và rất tâm lý", mẹ em kể. Điều khiến gia đình day dứt nhất là những câu nói tưởng như vu vơ của L. khi còn khỏe mạnh: "Mẹ ơi, sau này con cho người ta mắt được không?"; "Mẹ ơi, có ai nhận tim của con không?". Khi ấy, người mẹ chỉ nghĩ con gái nói đùa nên gạt đi. Một bên mắt nhìn không rõ sau nhiều lần phẫu thuật, vậy mà em vẫn hồn nhiên nói: "Một bên còn nhìn được thì con cho người ta". Không ai ngờ đó lại trở thành di nguyện cuối cùng của cô gái trẻ.

"Những bộ phận nào còn sử dụng được của con, hãy trao cho người khác cơ hội sống… để một phần cơ thể của con vẫn còn ở lại với cuộc đời này", người mẹ bật khóc.

Nữ "chiến binh" 19 tuổi đã khép lại tuổi thanh xuân bằng nghĩa cử cao đẹp - trao cơ hội sống cho nhiều người bệnh. Em ra đi, nhưng những phần cơ thể được hiến tặng vẫn tiếp tục nối dài hy vọng. Trái tim của em hồi sinh một sự sống khác; lá gan được chia ghép cho một người lớn và một bệnh nhi; hai quả thận được ghép cho hai bệnh nhân suy thận giai đoạn cuối; lá phổi và giác mạc tiếp tục được trao tới những người đang chờ phép màu.

Sự ra đi của cô gái trẻ là mất mát quá lớn với gia đình và người thân. Nhưng từ nỗi đau ấy, em đã để lại món quà vô giá là sự sống và hy vọng cho nhiều người.

T.LAM

Từ dấu mốc lịch sử đến mục tiêu nâng tầm

BẢO ANH

Sau khi Giải bóng đá nữ Cup Quốc gia 2026 khép lại với nhiều dấu ấn chuyên môn tích cực, bóng đá nữ Việt Nam tiếp tục hướng sự chú ý đến sân chơi quan trọng nhất trong năm là Giải VĐQG sẽ khởi tranh vào tháng 6. Đáng chú ý, mùa giải năm nay chứng kiến hàng loạt thay đổi mang tính lịch sử, cho thấy quyết tâm nâng tầm bóng đá nữ của Liên đoàn Bóng đá Việt Nam (VFF).

Việc Giải VĐQG cho phép ngoại binh thi đấu là sự thay đổi lịch sử mang tính nâng tầm giải đấu

Những dấu mốc đáng nhớ

Giải bóng đá nữ Cup Quốc gia 2026 vừa khép lại tại Thái Nguyên với chức vô địch thuộc về CLB nữ TP.HCM sau chiến thắng trên loạt luân lưu trước Hà Nội I ở trận chung kết. Đây không chỉ là danh hiệu thứ 5 của đội bóng thành phố mang tên Bác tại đấu trường này, mà còn đánh dấu thêm một cột mốc đáng nhớ trong hành trình phát triển của bóng đá nữ Việt Nam.

Với chức vô địch năm nay, CLB nữ TP.HCM tiếp tục khẳng định vị thế là đội bóng giàu thành tích nhất lịch sử giải đấu với 5 lần giành "ngôi hậu" sau 8 lần giải được tổ chức. Trước đó, đội từng đăng quang vào các năm 2020, 2021, 2022 và 2025. Thành tích ấn tượng ấy cho thấy sự ổn định về chuyên môn, chiều sâu lực lượng cũng như chiến lược đầu tư bài bản của đội bóng trong nhiều mùa giải qua.

Không chỉ hấp dẫn bởi tính cạnh tranh, Cup Quốc gia năm nay còn được đánh giá cao về chất lượng chuyên môn. Nhiều cầu thủ trẻ đã để lại dấu ấn rõ nét, góp phần mang đến diện mạo tươi mới cho bóng đá nữ Việt Nam. Bên cạnh các gương mặt giàu kinh nghiệm, sự trưởng thành của lớp cầu thủ kế cận được xem là tín hiệu tích cực cho tương lai của ĐTQG.

Ra đời từ năm 2019, Cup Quốc gia ngày càng khẳng định vai trò quan trọng trong hệ thống thi đấu bóng đá nữ Việt Nam. Đây không chỉ là sân chơi để các CLB tranh tài mà còn là cơ hội để các cầu thủ tích lũy kinh nghiệm, nâng cao trình độ chuyên môn và duy trì phong độ trước những giải đấu lớn trong nước cũng như quốc tế.

Thông qua giải đấu, nhiều địa phương và CLB cũng mạnh dạn đầu tư hơn cho bóng đá nữ, từ công tác đào tạo trẻ đến xây dựng lực lượng dài hạn. Điều này góp phần thúc đẩy phong trào bóng đá nữ phát triển rộng khắp, tạo nền tảng quan trọng cho mục tiêu nâng tầm bóng đá nữ Việt Nam trong tương lai.

Giải đấu năm nay đã chứng kiến khoảnh khắc lịch sử. Phút 27 trận TP.HCM và Hà Nội tại bảng A vào ngày 13.5, chân sút người Brazil - Joelma Church Alves Gabriel ghi bàn mở tỷ số và mở ra chiến thắng 2-1 cho TP.HCM. Pha lập công từ chấm 11m của Joelma giúp cô trở thành ngoại binh đầu tiên ghi bàn trong lịch sử các giải quốc nội của bóng đá nữ Việt Nam.

Khép lại mùa giải 2026, Cup Quốc gia tiếp tục cho thấy sức hút ngày càng lớn và vai trò quan trọng trong hành trình phát triển bóng đá nữ Việt Nam. Thành công của giải đấu là tín hiệu tích cực để người hâm mộ kỳ vọng vào những bước tiến mới của bóng đá nữ nước nhà trong thời gian tới.

Nỗ lực nâng tầm

Sau Cup Quốc gia đến lượt sân chơi quan trọng nhất trong năm của bóng đá nữ Việt Nam là giải VĐQG sẽ diễn ra trong tháng 6. Lần đầu tiên trong lịch sử giải đấu, mỗi CLB nữ được phép đăng ký một ngoại binh (bên cạnh hai cầu thủ Việt kiều). Đây được xem là bước đi mạnh dạn nhằm nâng cao chất lượng chuyên môn cũng như gia tăng tính cạnh tranh cho giải đấu. Sự xuất hiện của các cầu thủ nước ngoài không chỉ giúp các đội bóng cải thiện sức mạnh mà còn tạo môi trường để cầu thủ nội học hỏi về tư duy chiến thuật, thể lực và cường độ thi đấu hiện đại.

Trong bối cảnh bóng đá nữ Việt Nam đang hướng tới sự chuyên nghiệp, việc phải cạnh tranh vị trí với ngoại binh và cầu thủ Việt kiều sẽ buộc các cầu thủ trong nước nỗ lực nhiều hơn để khẳng định bản thân. Đây cũng là cơ hội để các cầu thủ trẻ trưởng thành nhanh hơn thông qua việc thích nghi với lối chơi giàu tốc độ, va chạm và áp lực cao.

Một thay đổi đáng chú ý khác là giải đấu sẽ chuyển sang thể thức sân nhà - sân khách thay vì thi đấu tập trung như các mùa trước. Mô hình lượt đi và lượt về không chỉ giúp các CLB có thêm cơ hội quảng bá hình ảnh tại địa phương mà còn góp phần xây dựng văn hóa cổ vũ bóng đá nữ ở nhiều tỉnh, thành. Các cầu thủ cũng sẽ được trải nghiệm môi trường thi đấu chuyên nghiệp hơn, từ di chuyển, chuẩn bị chiến thuật đến thích nghi với áp lực sân khách.

Không dừng lại ở đó, VFF cũng bắt đầu triển khai hệ thống cấp phép cho các CLB bóng đá nữ chuyên nghiệp. Những tiêu chí về đào tạo trẻ, tài chính, cơ sở vật chất hay bộ máy vận hành sẽ trở thành yêu cầu bắt buộc đối với các đội bóng tham dự giải. Đây được xem là nền tảng quan trọng để bóng đá nữ Việt Nam phát triển bền vững và từng bước tiệm cận các nền bóng đá hàng đầu châu Á.

Sức hấp dẫn của mùa giải năm nay còn đến từ tấm vé tham dự AFC Champions League - sân chơi được ví như "Cup C1 châu Á" dành cho các CLB nữ mạnh nhất châu lục. Việc đội vô địch giải sẽ đại diện Việt Nam tranh tài ở đấu trường châu lục chắc chắn sẽ khiến cuộc đua đến "ngôi hậu" trở nên quyết liệt hơn bao giờ hết.

Những thay đổi mạnh mẽ ở giải VĐQG 2026 cho thấy định hướng rõ ràng của VFF trong việc xây dựng một nền bóng đá nữ chuyên nghiệp, hiện đại và giàu sức cạnh tranh. Đây không chỉ là bước tiến quan trọng của bóng đá nữ Việt Nam mà còn là xu hướng phát triển mà nhiều quốc gia hàng đầu châu Á đã và đang theo đuổi. ■

Judo Việt Nam khẳng định vị thế

Các võ sĩ Judo Việt Nam vừa khép lại hành trình thành công rực rỡ tại Giải vô địch Đông Nam Á 2026 ở Bắc Ninh khi thi đấu xuất sắc để giành ngôi nhất toàn đoàn với thành tích ấn tượng 33 HCV, 35 HCB và 51 HCĐ. Kết quả này giúp judo Việt Nam bỏ xa hai đoàn xếp sau là Indonesia (4 HCV, 2 HCB, 10 HCĐ) và Thái Lan (2 HCV, 1 HCB, 4 HCĐ) để đứng vị trí số 1, đồng thời cho thấy sự vượt trội và chiều sâu lực lượng lẫn chất lượng chuyên môn.

Đáng chú ý, các tuyển thủ Việt Nam đã thi đấu ổn định ở nhiều nội dung khác nhau. Đội tuyển giành tới 7 HCV ở nội dung quyền biểu diễn Kata, 12 HCV tại các hạng cân đối kháng trẻ và 14 HCV ở nội dung đối kháng vô địch. Bên cạnh các gương mặt nổi bật của hệ đội tuyển như: Tô Thị Trang, Nguyễn Thị Tuyết Hân, Nguyễn Thị Hương hay Nguyễn Thị Thanh Thủy thì các VĐV trẻ cũng để lại dấu ấn, đóng góp vào thành tích chung của đội nhà như: Trần Phạm Thanh Phát, Lê Lâm Gia Huy, Nguyễn Thanh Hoàn, Phan Ngọc Dũng, Dương Thành Đạt, Nguyễn Ngọc Phi Long.

Thành tích này phản ánh sự phát triển toàn diện của Judo Việt Nam từ công tác đào tạo trẻ cho đến hệ thống thi đấu đỉnh cao. Không chỉ thành công về mặt thành tích, giải đấu còn cho thấy sự tiến bộ rõ rệt của judo Việt Nam trong chiến lược đầu tư dài hạn. Các võ sĩ trẻ được trao cơ hội thi đấu quốc tế ngay trên sân nhà và đã chứng minh tiềm năng phát triển lớn trong tương lai.

Theo Chủ tịch Liên đoàn Judo Việt Nam Nguyễn Mạnh Hùng, thành tích tại giải đã khẳng định vị thế dẫn đầu của judo Việt Nam, đồng thời bộc lộ rõ tiềm năng lớn từ thế hệ các VĐV trẻ kế cận, hướng tới các sân chơi châu lục và thế giới. Việc các VĐV trẻ liên tục bước lên bục cao nhất chứng minh công tác tuyển chọn, đào tạo tại các địa phương đang đi đúng hướng và có chiều sâu. Đây là nền móng vững chắc thay thế các thế hệ đàn anh, đàn chị trong tương lai.

Việc bảo vệ thành công vị trí số 1 Đông Nam Á là bước đệm quan trọng để judo Việt Nam hướng đến những sân chơi lớn hơn như giải châu Á, ASIAD, xa hơn nữa là Olympic. Thành tích tại giải đấu ở Bắc Ninh cũng sẽ góp phần tích cực, thúc đẩy mạnh mẽ phong trào tập luyện môn judo, đồng thời khẳng định năng lực tổ chức các giải quốc tế của địa phương nói riêng và Việt Nam nói chung.

VĨNH HY

Trước thềm World Cup của Ronaldo

● KHẢI HƯNG

Năm 2006 tại Đức khi mới 21 tuổi, Cristiano Ronaldo lần đầu dự World Cup. Tròn 20 năm sau, 41 tuổi, anh sắp bước vào giải vô địch bóng đá thế giới thứ sáu và có lẽ là lần cuối trong sự nghiệp.

Ronaldo sắp bước vào kỳ World Cup thứ sáu trong sự nghiệp

Trang nhất các tờ thể thao tại World Cup 2006, hình ảnh Zinedine Zidane xuất hiện xuyên suốt. Tiền vệ tấn công tài hoa, với phong cách chơi bóng uyển chuyển, mỹ miều như "thiên nga" rốt cuộc khép lại giải vô địch bóng đá thế giới cuối cùng trong sự nghiệp bi hùng như một chú thiên nga. Ông tỏa sáng rực rỡ suốt hành trình đưa đội tuyển Pháp đến chung kết để rồi rời sân sớm ở trận chung kết với Italia, sau cú húc đầu vào ngực Materazzi.

World Cup 2006 càng đặc biệt hơn bởi không chỉ chứng kiến cuộc chia ly của Zizou mà còn đón chào màn ra mắt của hai cầu thủ sẽ thống trị bóng đá thế giới suốt hơn một thập niên tiếp theo: Messi và Ronaldo. Messi đã viên mãn với lễ đăng quang tại Qatar 4 năm về trước. Nhưng với Ronaldo, World Cup vẫn là khoảng trống sự nghiệp.

Phút bù giờ của một mùa giải dài, trên sân Alawwal ở Riyadh, Ronaldo chỉnh thước ngắm trước hàng rào và sút. Bóng đi vào lưới. Lão tướng 41 tuổi ấy cố ghìm nước mắt khi chạy về phía đồng đội. Đó là bàn thắng quan trọng nhất anh ghi được từ khi đến Saudi Arabia. Nhưng câu hỏi mà HLV Roberto Martínez đang đặt ra không phải là Ronaldo có còn ghi được bàn thắng quan trọng hay không - mà là liệu ngôi sao người Bồ Đào Nha có còn là người chơi vì đội không?

Ngày 22.5.2026, Al-Nassr lần đầu tiên sau 7 năm đoạt chức vô địch Saudi Pro League. Ronaldo ghi hai bàn quyết định trong trận cuối mùa để giúp đội vượt qua Damac. Đó là điều tốt lành cho anh và cho bóng đá Bồ Đào Nha - một Ronaldo vừa được tiếp thêm năng lượng từ danh hiệu, một Ronaldo có thể đến World Cup với ngọn lửa chứ không phải với tro tàn.

Nhưng cũng trong tháng 5 đó, năm ngày trước trận chung kết liên danh Saudi, có một buổi tối mà người hâm mộ ở Riyadh muốn quên đi nhanh nhất có thể. Al-Nassr thua Gamba Osaka của Nhật Bản trong trận chung kết AFC Champions League Two. Không phải một thất bại thông thường. Mà là thất bại đi kèm với những hình ảnh lan truyền khắp mạng xã hội: Ronaldo lười di chuyển, không pressing, bỏ lỡ cơ hội, và quan trọng hơn tất cả - anh rời sân ngay khi tiếng còi mãn cuộc vang lên, bỏ qua toàn bộ lễ trao giải và trao huy chương cho đồng đội.

Hussein Abdulghani, cựu cầu thủ của chính Al-Nassr, không kiềm chế được nỗi bức xúc: "Lợi ích của đội bóng phải đặt lên trên hết, nhưng HLV đang ưu tiên Ronaldo từ đầu mùa. Anh ta là gánh nặng cho đội và chỉ ghi bàn từ các tình huống cố định. Anh ta chơi vì được ưu ái, chứ không vì đóng góp thực sự. Anh ta kiểm soát đội bóng quá nhiều và nên bị thay ra khi không đạt phong độ tốt nhất". Đó là những lời nặng nề nhưng đến từ nội bộ - không phải từ sự thêu dệt.

Để hiểu tại sao trận gặp Damac lại căng thẳng đến vậy, phải quay lại 9 ngày trước đó, đêm mà Al-Nassr suýt vô địch rồi đánh mất tất cả chỉ trong vài giây. Đối thủ là Al-Hilal, kẻ thù truyền kiếp và đội đương kim á quân giải đấu với 19 chức vô địch trong lịch sử. Al-Nassr dẫn 1-0. Ronaldo đã được thay ra từ phút 82. Anh ngồi trên băng ghế dự bị với nụ cười đang dần nở rộ, nụ cười của người cảm thấy danh hiệu đang đến gần. Phút 90+8, sân vận động sẵn sàng nổ tung.

Rồi thủ thành Bento chạy ra để đón một quả ném biên dài và va chạm với chính hậu vệ của mình. Bóng vào lưới. Al-Hilal, đội không thua một trận nào suốt cả mùa, gỡ hòa ở phút 98. Bóng ma đêm ấy trở lại khi Damac gỡ còn 2-1 ở trận chung kết mùa giải. Al-Nassr dẫn hai điểm nhưng nếu thua, ngôi vương có thể vuột mất. Và đó là lúc Ronaldo - người đang bị chỉ trích, người mà câu hỏi về sự tận tâm đang lơ lửng - bước lên.

Phút 62, Al-Nassr được hưởng quả phạt từ phía trái, ngay sát vòng cấm. Không phải vị trí lý tưởng. Hàng rào đông đủ. Ronaldo đặt bóng. Anh không sút như ngày còn trẻ - không có cú rút chân tạo ra tiếng rít xé không khí trước khi bóng cắm vào góc cao. Đây là một cú sút chín chắn hơn, bóng đi cong qua hàng rào, đủ thấp để qua tay thủ môn, đủ chính xác để vào lưới. Không hoa mỹ. Nhưng đủ để làm cả sân vỡ òa và tỉ số là 3-1.

Mười phút sau, một pha bóng bật ra trong vòng cấm, Ronaldo phản xạ sút bổng vào lưới và 4-1. Danh hiệu đã chắc chắn. Anh chạy về phía trung tâm sân, cố ghìm những thứ đang trào lên bên trong. Không kịp. Hay có lẽ anh không cố nữa. Đó là những giọt nước mắt hiếm hoi của CR7 - không phải nước mắt của thất bại, mà của một người đã chờ đợi quá lâu để được ăn mừng ở một nơi mà người ta từng nói anh đến chỉ vì tiền.

Nhưng danh hiệu Cầu thủ xuất sắc nhất Saudi Pro League mùa này không thuộc về Ronaldo. Nó thuộc về João Félix - người đồng đội trẻ hơn Ronaldo 18 tuổi, cựu sao Chelsea, người đã dần dần tiếp quản cả vai trò đá phạt tự do lẫn vị trí trung tâm trong lối chơi của Al-Nassr. Đây là chi tiết mà Roberto Martínez, HLV đội tuyển Bồ Đào Nha, sẽ phải suy nghĩ kỹ nhất trước World Cup 2026. Không phải chuyện Ronaldo còn đủ sức đá hay không - anh vừa ghi 28 bàn trong một mùa giải. Câu hỏi tinh tế hơn: Liệu Ronaldo có đủ lớn để nhường chỗ cho Félix trong những tình huống mà Félix là lựa chọn tốt hơn?

Ở Al-Nassr, anh đã nhường - dù có lẽ không phải hoàn toàn tự nguyện. Nếu anh có thể làm điều tương tự trong màu áo đội tuyển Bồ Đào Nha, nếu CR7 có thể trở thành "một người vì mọi người" thay vì "mọi người vì một người" - thì cặp đôi Ronaldo-Félix có thể là một trong những bộ đôi nguy hiểm nhất tại Mỹ, Canada và Mexico mùa hè này. Còn nếu không - nếu bản ngã 41 tuổi vẫn lớn hơn kế hoạch chiến thuật của Martínez - thì ngay cả một mùa giải 28 bàn cũng chỉ là con số đẹp mà không mang lại điều gì cho chiếc cúp vàng.

Ronaldo đã ghi bàn ở năm kỳ World Cup khác nhau, một kỷ lục của World Cup. Tám bàn thắng, chưa một bàn nào ở vòng knock-out. Đó là khoảng trống lớn nhất trong hồ sơ của một cầu thủ vĩ đại. World Cup 2026 là cơ hội cuối cùng. Không phải để chứng minh anh vĩ đại hơn Messi - cuộc tranh luận đó đã ngã ngũ từ 4 năm trước. Mà để chứng minh một điều khác, nhỏ hơn nhưng cũng quan trọng không kém: Rằng ở tuổi 41, khi tất cả đang nói Ronaldo đã qua thời đỉnh cao, anh vẫn có thể ghi bàn vào đúng lúc quan trọng nhất. Như anh đã làm ở Riyadh. Với nước mắt không kịp giấu. Và một cú sút phạt không hoa mỹ nhưng đủ để thắng. ■

4.000 vận động viên dự Liên hoan Khiêu vũ thể thao thế giới

Việt Nam sẽ tiếp tục trở thành tâm điểm của Khiêu vũ thể thao châu Á khi đăng cai WDSF Vietnam DanceSport Festival (Liên hoan Khiêu vũ thể thao thế giới tại Việt Nam). Liên hoan gồm Giải vô địch Khiêu vũ thể thao châu Á, Giải vô địch thế giới xếp hạng và Cup Khiêu vũ thể thao Công an Nhân dân mở rộng 2026.

Giải đấu sẽ diễn ra từ ngày 8 - 12.7 tại Vienna House by Wyndham Charm Long Hải, TP.HCM. Với quy mô hơn 4.000 vận động viên đến từ hơn 30 quốc gia và vùng lãnh thổ, đây được xem là một trong những giải Khiêu vũ thể thao mang tầm thế giới nổi bật nhất khu vực châu Á trong năm 2026.

Một điểm nổi bật tại giải đấu, đó là thành tích chuyên môn của đội tuyển Việt Nam trong những năm gần đây cũng ghi nhận nhiều bước tiến tích cực. Đội tuyển hiện duy trì vị trí nhóm dẫn đầu Đông Nam Á và vươn lên top đầu châu Á ở nhiều nội dung thi đấu quan trọng. Những cặp vận động viên nổi trội như Phan Hiển - Thu Hương, Nguyễn Hoàng Ngọc, Ngọc An - Lê Tố Uyên vẫn là những minh chứng cho việc bảo đảm thành tích. Những dấu ấn tại SEA Games, các giải vô địch châu Á và hệ thống thi đấu quốc tế không chỉ mang về thành tích cho thể thao nước nhà mà còn truyền cảm hứng mạnh mẽ đến thế hệ vận động viên trẻ, góp phần lan tỏa hình ảnh một Việt Nam năng động, bản lĩnh và đầy khát vọng hội nhập.

Không dừng lại ở ý nghĩa thể thao, giải đấu còn được kỳ vọng tạo nên sức lan tỏa tích cực cho du lịch, văn hóa và dịch vụ địa phương. Với hàng nghìn vận động viên, trọng tài, huấn luyện viên, gia đình vận động viên và người hâm mộ quốc tế tham dự, sự kiện hứa hẹn mang đến bầu không khí sôi động cho mùa hè tại Long Hải, đồng thời góp phần quảng bá hình ảnh Việt Nam như một điểm đến thân thiện, hiện đại và giàu trải nghiệm.

THU SÂM

● Tổng Biên tập: **NGUYỄN ANH VŨ**
● Phó Tổng Biên tập: **PHAN THANH NAM - NGUYỄN VĂN MƯỜI**
● **TÒA SOẠN - TRỊ SỰ VÀ PHÁT HÀNH:**
Số 141 Nguyễn Thái Học, phường Ô Chợ Dừa, TP Hà Nội - ĐT: 024.37265564 - E.mail: baovanhoa@fpt.vn
● **GPXB:** Số 37/GP-BVHTTDL ngày 6.3.2026 của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch
● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM:**
170 Nguyễn Đình Chiểu, phường Xuân Hòa, TP.HCM - ĐT/FAX: 028. 38230890 - 39100922
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TỈNH KHÁNH HÒA:**
211 Thống Nhất, phường Tây Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa; ĐT: 0258. 3825008
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TP ĐÀ NẴNG:**
12 Trương Hán Siêu, phường An Hải, TP Đà Nẵng - ĐT: 0236. 3897798
● **Chế bản:** Báo Văn Hóa
● **In tại:** Cty CP In Công đoàn Việt Nam
GIÁ: 5.000đ

Xu hướng tiêu dùng mới định hình kinh tế toàn cầu

● HỒNG NHUNG

Cú sốc năng lượng toàn cầu trong thời gian qua đã khiến giá cả hàng hóa và chi phí sinh hoạt ngày càng tăng mạnh. Người tiêu dùng ở nhiều quốc gia đang chịu tác động của "cú sốc kép" khi tăng trưởng kinh tế chậm lại nhưng lạm phát vẫn ở mức cao.

Những thói quen chi tiêu của người dân trên thế giới đang định hình lại bức tranh kinh tế toàn cầu

Ảnh: REUTERS

Những "cú sốc" năng lượng trước biến động toàn cầu đã buộc người tiêu dùng phải thay đổi thói quen chi tiêu trong cuộc sống hằng ngày. Khảo sát mới do Đại học Michigan (Mỹ) công bố vào ngày 22.5 cho thấy chỉ số tâm lý người tiêu dùng nước này đã giảm xuống mức thấp nhất trong hơn 70 năm. Chỉ số này vốn dĩ đã ở mức thấp từ đầu năm nay, nhưng giảm mạnh sau khi xung đột Iran bùng phát vào cuối tháng 2. Cụ thể, trong tháng 5, chỉ số tâm lý người tiêu dùng được khảo sát đã giảm xuống còn 44,8 điểm so với mức 49,8 điểm được ghi nhận trong tháng 4.

Bên cạnh đó, tốc độ lạm phát giá tiêu dùng vào tháng 4 đã tăng lên mức 3,8%, trong khi mức tăng trưởng tiền lương trung bình chỉ đạt 3,6% trong cùng kỳ. Đây là lần đầu tiên trong hai năm qua, giá cả ở Mỹ tăng nhanh hơn tiền lương, gây áp lực lớn lên người tiêu dùng. Nhà kinh tế tại Oxford Economics, Grace Zwemmer nhận định khi giá xăng dầu liên tục giữ ở mức cao nhất kể từ năm 2022, càng khiến người dân Mỹ thêm lo ngại về chi phí sinh hoạt.

Tại châu Âu, căng thẳng từ xung đột Iran cũng đẩy giá năng lượng tăng cao, khiến người tiêu dùng bắt đầu phải cắt giảm các khoản chi, từ ly vang hay món tráng miệng trong bữa trưa quen thuộc, đến những khoản tiêu dùng thường nhật. Giá năng lượng đã tăng mạnh trên khắp khu vực đồng euro, làm giảm thu nhập hộ gia đình và dấy lên nỗi lo lạm phát. Trong bối cảnh đó, người tiêu dùng ở nhiều quốc gia châu Âu đang tự ứng phó bằng cách chi tiêu cân nhắc hơn, duy trì thói quen và tận hưởng cuộc sống tại những địa điểm quen thuộc với ngân sách eo hẹp hơn.

Ở châu Á, các chuyên gia ghi nhận xu hướng nhiều hộ gia đình Trung Quốc đang tích lũy tiền mặt với tốc độ đáng kinh ngạc. Đến năm 2025, tổng số tiền gửi của khu vực hộ gia đình đã tương đương khoảng 118% GDP, được ví như một "kho dự trữ" khổng lồ. Tiền gửi ngân hàng tăng vọt, lãi suất gần như chạm đáy, song các hộ gia đình vẫn thắt chặt hầu bao.

Diễn biến này cho thấy động lực tiêu dùng, vốn dĩ từng được các doanh nghiệp toàn cầu kỳ vọng, đang chững lại rõ rệt. Những thách thức mang tính cấu trúc ảnh hưởng đến triển vọng kinh tế Trung Quốc. Tăng trưởng năng suất chậm lại và quá trình già hóa dân số được dự báo sẽ tiếp tục kéo giảm đà tăng trưởng trong dài hạn.

Còn ở Đông Nam Á, Indonesia cũng ghi nhận mức tăng trưởng kinh tế mạnh 5,61% trong quý I năm 2026. Tuy nhiên, niềm tin tiêu dùng vẫn ở mức thấp nhất trong 5 tháng. Đồng rupiah liên tục rơi xuống mức thấp kỷ lục trong vài tháng gần đây do tâm lý nhà đầu tư suy yếu giữa những bất ổn về chính sách và cải cách thị trường tài chính.

Theo *Financial Times*, diễn biến từ tốc độ tăng giá của hàng hóa vượt qua mức tăng trưởng tiền lương đang làm giảm sức mua của người lao động tại không ít nền kinh tế trên thế giới. Báo cáo mới đây của Quỹ Tiền tệ quốc tế (IMF) ghi nhận Mỹ hiện đối mặt với những thách thức có thể ảnh hưởng đến triển vọng tăng trưởng trong những năm tới. Bên cạnh đó, tại Trung Quốc, Ngân hàng Thế giới khẳng định tiêu dùng nội địa, vốn được xem là động lực quan trọng của tăng trưởng kinh tế thế giới, có tín hiệu phục hồi chậm chạp.

Theo báo cáo của Liên Hợp Quốc về tình hình và triển vọng kinh tế thế giới tính đến giữa năm 2026, cú sốc thị trường năng lượng đang tạo ra áp lực kinh tế vĩ mô rộng hơn. Chi phí cao hơn làm suy giảm sức mua của hộ gia đình và thu hẹp biên lợi nhuận của doanh nghiệp.

Diễn biến căng thẳng ở Trung Đông cũng làm giảm đi triển vọng tăng trưởng, làm gia tăng áp lực lạm phát và làm tăng thêm sự bất ổn trên thị trường tài chính gần đây. Tăng trưởng toàn cầu hiện được dự báo ở mức 2,5% vào năm 2026 và 2,8% vào năm 2027. Mặc dù những điều chỉnh này khá khiêm tốn, nhưng dự báo rủi ro có thể giảm dần nếu thời gian và quy mô của diễn biến căng thẳng tại Trung Đông hạ nhiệt.

Nhìn vào thực tế, chính những thay đổi trong thói quen người tiêu dùng toàn cầu đang cho thấy một bức tranh toàn cảnh về kinh tế thế giới. Các chuyên gia nhận định nếu thế giới vượt qua được cú sốc năng lượng hiện tại và khôi phục niềm tin của người tiêu dùng, kinh tế toàn cầu có thể sẽ xuất hiện những tín hiệu tích cực hơn trong thời gian tới. ■

CÂU CHUYỆN **VĂN HÓA**

Bảo tàng ảo đánh động thế giới thực

● TÙNG QUANG

Buôn lậu và đánh cắp di sản văn hóa từ lâu đã trở thành một trong những vấn đề lớn nhất của ngành Văn hóa, khiến nhiều quốc gia mất đi một phần lịch sử và bản sắc của chính mình. Để đối phó với thực trạng này, Tổ chức Giáo dục, Khoa học và Văn hóa của Liên Hợp Quốc (UNESCO) vừa phối hợp phát động chiến dịch truyền thông toàn cầu với chủ đề "Bảo tàng ảo các hiện vật văn hóa bị đánh cắp".

Đây là bảo tàng ảo đầu tiên trên thế giới dành riêng cho các tác phẩm và hiện vật đã biến mất khỏi đời thực. Điều đặc biệt nằm ở chỗ đây không phải kiểu trang web bảo tàng thông thường. Không gian kỹ thuật số này được thiết kế bởi kiến trúc sư Diébédo Francis Kéré cùng studio sáng tạo Makemepulse, cho phép người dùng "đi bộ" giữa những tác phẩm vốn không còn tồn tại trong không gian vật lý. Thay vì trưng bày hiện vật thật, bảo tàng tái tạo lại sự hiện diện của những món đồ đã bị đánh cắp, biến khoảng trống thành trải nghiệm thị giác có thật.

Song song với đó, UNESCO cũng triển khai chiến dịch truyền thông với quy mô toàn cầu gồm video, social media và PR nhằm đưa người dùng truy cập trực tiếp vào nền tảng bảo tàng ảo. Mục tiêu của chiến dịch là biến mỗi người truy cập thành một "người quan sát" mới trong cuộc chiến chống buôn lậu di sản văn hóa.

Văn hóa chính là "ký ức tập thể" của một cộng đồng. Nó lưu giữ các giá trị, phong tục, ngôn ngữ, nghệ thuật từ thế hệ này sang thế hệ khác. Sự nối dài của ký ức, vì vậy, không thể và không để bị đứt quãng bởi nạn cướp bóc văn hóa. Thay vì cho người xem nhìn thấy món đồ bị đánh cắp, bảo tàng ảo khiến người cảm nhận trực tiếp sự mất mát thông qua chính khoảng không còn sót lại. Những khoảng trống như những ẩn dụ về ký ức tập thể bị phá vỡ, gợi nhớ về một thời phôi pha, nuối tiếc những kỷ vật vô giá, một đi không trở lại.

Là "ảo" nhưng cũng là thực. Cuộc chiến chống buôn lậu di sản văn hóa từ chiến dịch truyền thông đặc biệt này, theo UNESCO, đã mang lại kết quả không ngờ. Kể từ khi ra mắt hôm 18.5.2026, đúng vào Ngày Quốc tế Bảo tàng, đã có bốn hiện vật giá trị được hoàn trả về quốc gia gốc nhờ quá trình nhận diện và nâng cao nhận thức từ nền tảng này. Trong số đó có chiếc mũ vàng Coțofeneşti, báu vật khảo cổ hơn 2.500 năm tuổi đã được trao trả về Romania.

Âu đó cũng là một trong những tác dụng hữu ích mà bảo tàng số có một không hai này đã mang lại. Không chỉ tái tạo những cổ vật bị đánh cắp, quan trọng hơn, đánh thức lương tri con người. "Của Caesar hãy trả cho Caesar". Chắc rằng, sẽ còn nhiều cổ vật sẽ được trả về, như vốn ban đầu nó thuộc về. ■

Nhiệt độ trung bình toàn cầu sẽ duy trì mức cao kỷ lục

Tổ chức Khí tượng Thế giới vừa đưa ra cảnh báo, nhiệt độ trung bình toàn cầu nhiều khả năng sẽ tiếp tục duy trì ở mức cao kỷ lục hoặc gần kỷ lục trong năm 2026 và một số năm tới, phản ánh xu hướng nóng lên rõ rệt của khí hậu Trái Đất. Theo cơ quan này, 11 năm nóng nhất từng được ghi nhận đều xảy ra từ năm 2015 đến nay và xu hướng này được dự báo sẽ tiếp diễn. Tổ chức Khí tượng Thế giới cho biết có xác suất cao một năm nóng nhất lịch sử mới sẽ xuất hiện trước năm 2031.

Báo cáo của Tổ chức Khí tượng Thế giới nêu rõ nhiệt độ trung bình toàn cầu trong giai đoạn 2026-2030 được dự báo sẽ cao hơn từ 1,3°C đến 1,9°C so với mức trung bình thời kỳ tiền công nghiệp 1850-1900. Cơ quan này đồng thời cho biết có 75% khả năng mức tăng nhiệt độ trung bình của cả giai đoạn 5 năm sắp tới sẽ vượt ngưỡng 1,5°C mức giới hạn tham chiếu quan trọng trong Hiệp định Paris về biến đổi khí hậu, vốn đặt mục tiêu hạn chế mức tăng nhiệt độ toàn cầu dưới 2°C và cố gắng giữ dưới 1,5°C.

Theo Tổ chức Khí tượng Thế giới, nhiệt độ toàn cầu năm 2024 hiện được coi là năm nóng nhất lịch sử, cao hơn khoảng 1,55°C so với mức trung bình giai đoạn 1850-1900. Báo cáo cũng nhấn mạnh vai trò của hiện tượng El Niño, dự báo có thể quay trở lại vào cuối năm 2026, làm gia tăng nguy cơ xuất hiện các kỷ lục nhiệt độ mới, đặc biệt là vào năm 2027.

L.YẾN